

Forventninger om høyere lønnsvekst

TNS Gallups Forventningsundersøkelse for 4. kvartal 2006 viser at det nå ventes høyere lønnsvekst enn i forrige kvartal blant økonomer, arbeidslivsorganisasjoner og næringslivsledere. Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2006 økte med 0,2 prosentpoeng til 4,4 prosent i fjerde kvartal mens forventninger til årslønnsveksten for 2007 økte med 0,3 prosentpoeng til 4,8 prosent. Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet økte med 0,2 prosentpoeng til 4,1 prosent både for 2006 og for 2007. Næringslivsledernes estimat for lønnsvekst i egen bedrift i 2006 økte med 0,2 prosentpoeng til 4,0 prosent mens forventninger til årslønnsveksten i egen bedrift for 2007 økte med 0,4 prosentpoeng til 4,0 prosent.

Forventninger om høyere rente blant husholdningene

Andelen i husholdningene som forventer en økning i rentene gikk opp med 4,3 prosentpoeng i fjerde kvartal til 86,9 prosent. Samtidig gikk andelen som forventer at renten skal falle ned fra 2,9 til 1,6 prosent.

Om undersøkelsen:

TNS Gallup utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs og renteutviklingen blant eksperter i finansnæringen og academia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdningene. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Undersøkelsen er hittil gjennomført 20 ganger. Økonomer innenfor academia, finansnæringen og partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet via e-post hvert kvartal. Ekstrem observasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Næringslivslederne og husholdningene blir intervjuet via telefon. Her er ekstrem observasjoner over 11 prosent holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Den første undersøkelsen ble gjennomført i februar 2002. Undersøkelsen for inneværende kvartal er gjennomført i tidsrommet 17. til og med 23. november 2006.

Forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på våre nettsider (www.tns-gallup.no) under området Bank og finans/ Økonomiske prognoser. På grunn av enkelte vesentlige endringer de første kvartalene vil det på noen av spørsmålene ikke være oppgitte tallverdier for tidligere kvartal.

A. Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Økonomene forventer høyere årslønnsvekst og styrket kronekurs

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2006 økte fra 4,2 prosent i tredje kvartal til 4,4 prosent i fjerde kvartal. Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2007 var på 4,8 prosent mot 4,5 prosent i forrige kvartal.

Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekurs indeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i fjerde kvartal 2006 opp fra 66,7 prosent til 72,7 prosent. I fjerde kvartal 2006 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 3,3 prosent på 12 måneders sikt. Dette var opp 0,7 prosentpoeng fra tredje kvartal 2006.

B. Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Forventninger om høyere årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2006 økte fra 3,9 prosent til 4,1 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,4 prosentpoeng.

Arbeidslivsorganisasjonene forventer en årslønnsvekst i 2007 på 4,1 prosent, mot 3,9 prosent i forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene nedjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,5 prosentpoeng.

C. Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Forventninger om høyere årslønnsvekst i næringslivet

Næringslivsledernes estimat for lønnsvekst (i egen bedrift) i 2006 økte med 0,2 prosentpoeng i fjerde kvartal, fra 3,8 til 4,0 prosent. Næringslivsledernes forventninger til årslønnsveksten i egen bedrift for 2007 gikk opp fra 3,6 prosent i forrige kvartal til 4,0 prosent.

D. Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Forventninger om høyere rente blant husholdningene

Andelen i husholdningene som forventer en økning i rentene gikk opp med 4,3 prosentpoeng i fjerde kvartal til 86,9 prosent. Samtidig gikk andelen som forventer at renten skal falle ned fra 2,9 til 1,6 prosent.

Indeks (tabeller og grafer):

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Ansvarlige for undersøkelsen er Bank & Finansavdelingen i Norsk Gallup Institutt ved:

Stein A. Aarland (Markedssjef Bank & Finans)

Telefon: 23291796

Telefaks: 23291601

E-post: stein.aarland@tns-gallup.no

Bente Pettersen (avdelingsleder)

Telefon: 23291761

Telefaks: 23291601

E-post: bente.pettersen@tns-gallup.no

Spørsmålsliste

Til økonomieksperter og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Spørsmål 1-7b går til økonomieksperter i finansnæringen og academia og spørsmål 1-6 går til partene i arbeidslivet.

Til næringslivslederne:

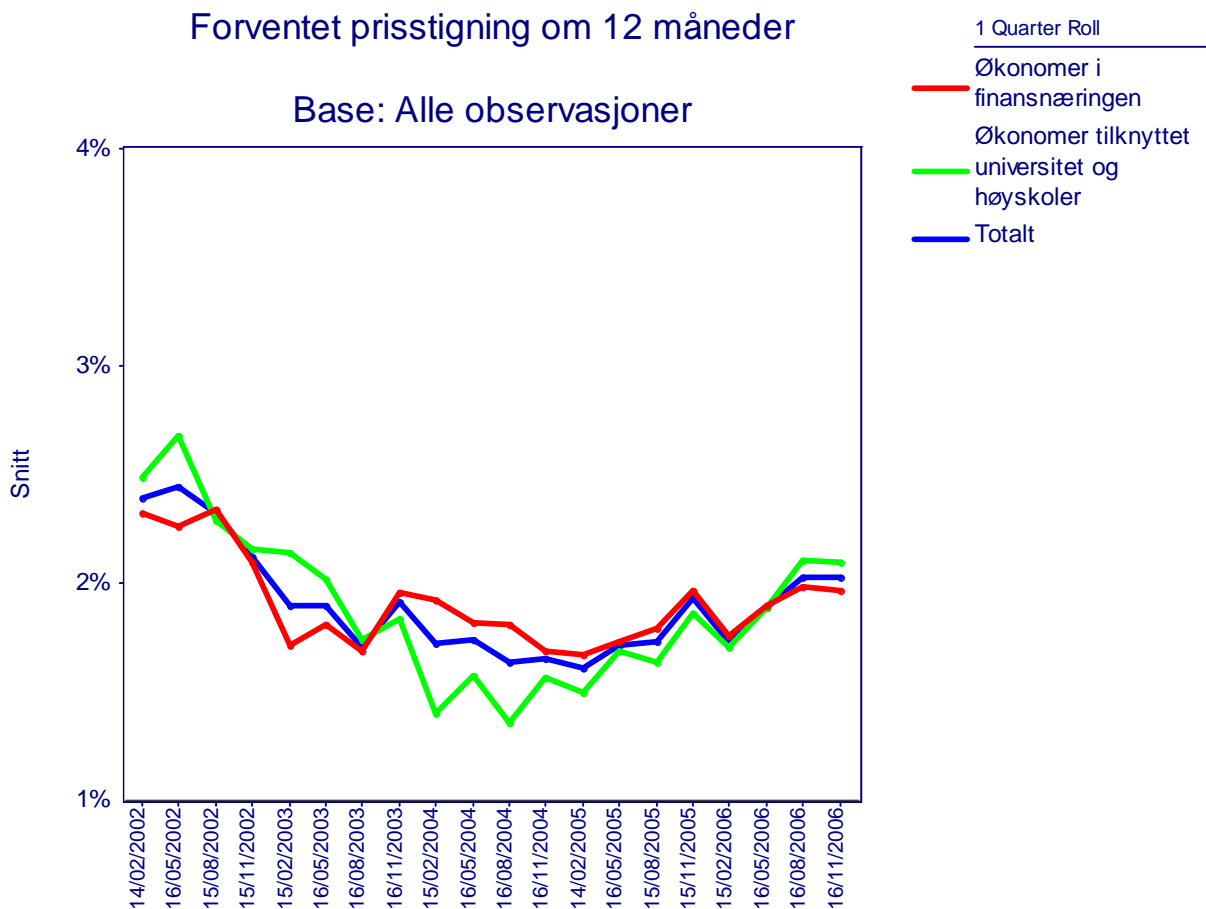
1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2006?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2007?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Til husholdningene:

- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?
- 2b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Økonomiekspertene:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

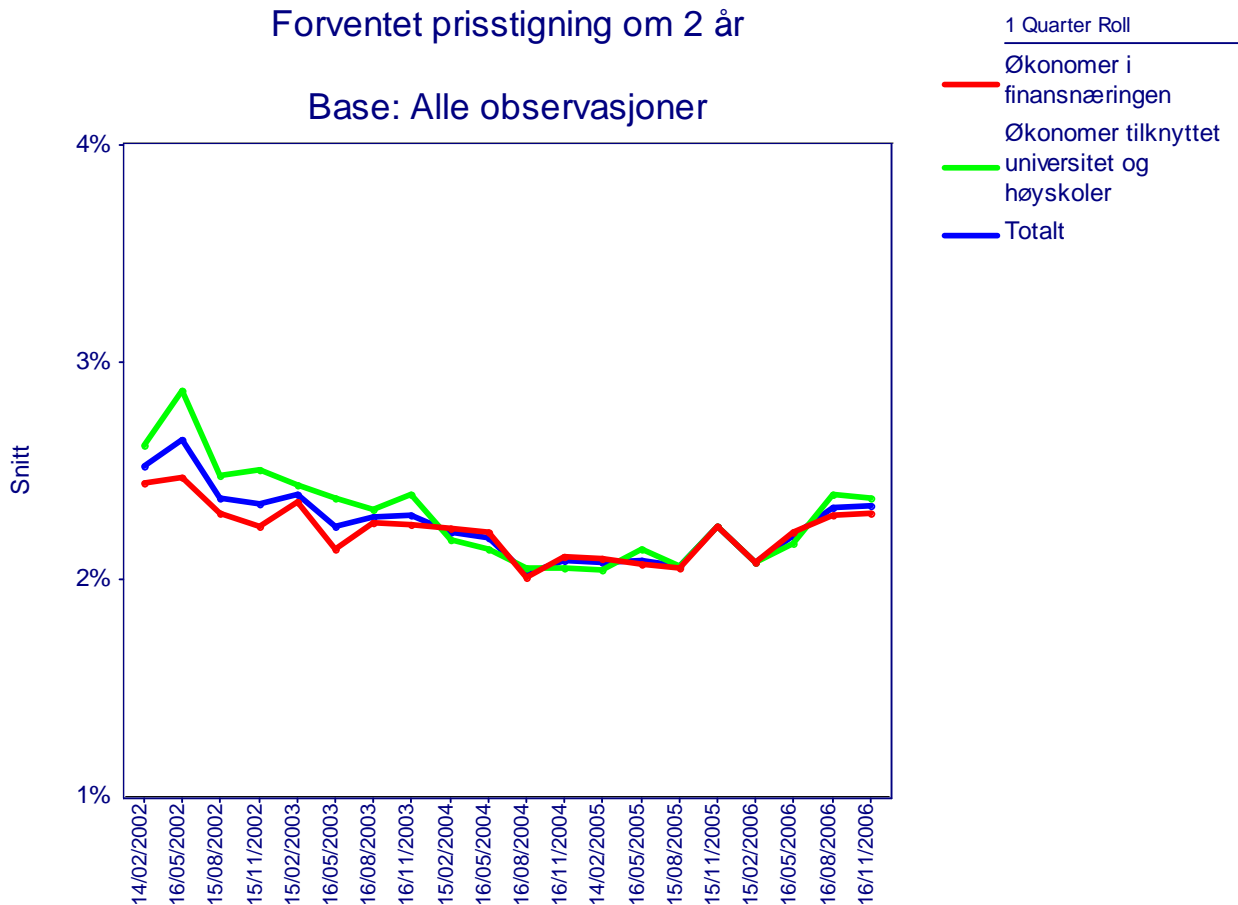

Forventet prisstigning om 12 måneder		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,0
	Laveste verdi	0,7	0,5
	Høyeste verdi	3,0	3,1
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,1
	Laveste verdi	1,2	1,0
	Høyeste verdi	3,2	2,8
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,0
	Utvalg	36	33

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder var som i forrige kvartal samlet sett på 2,0 prosent. Økonomer i finansnæringen forventer en prisstigning på 2,0 prosent mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer en prisstigning på 2,1 prosent om 12 måneder.

2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

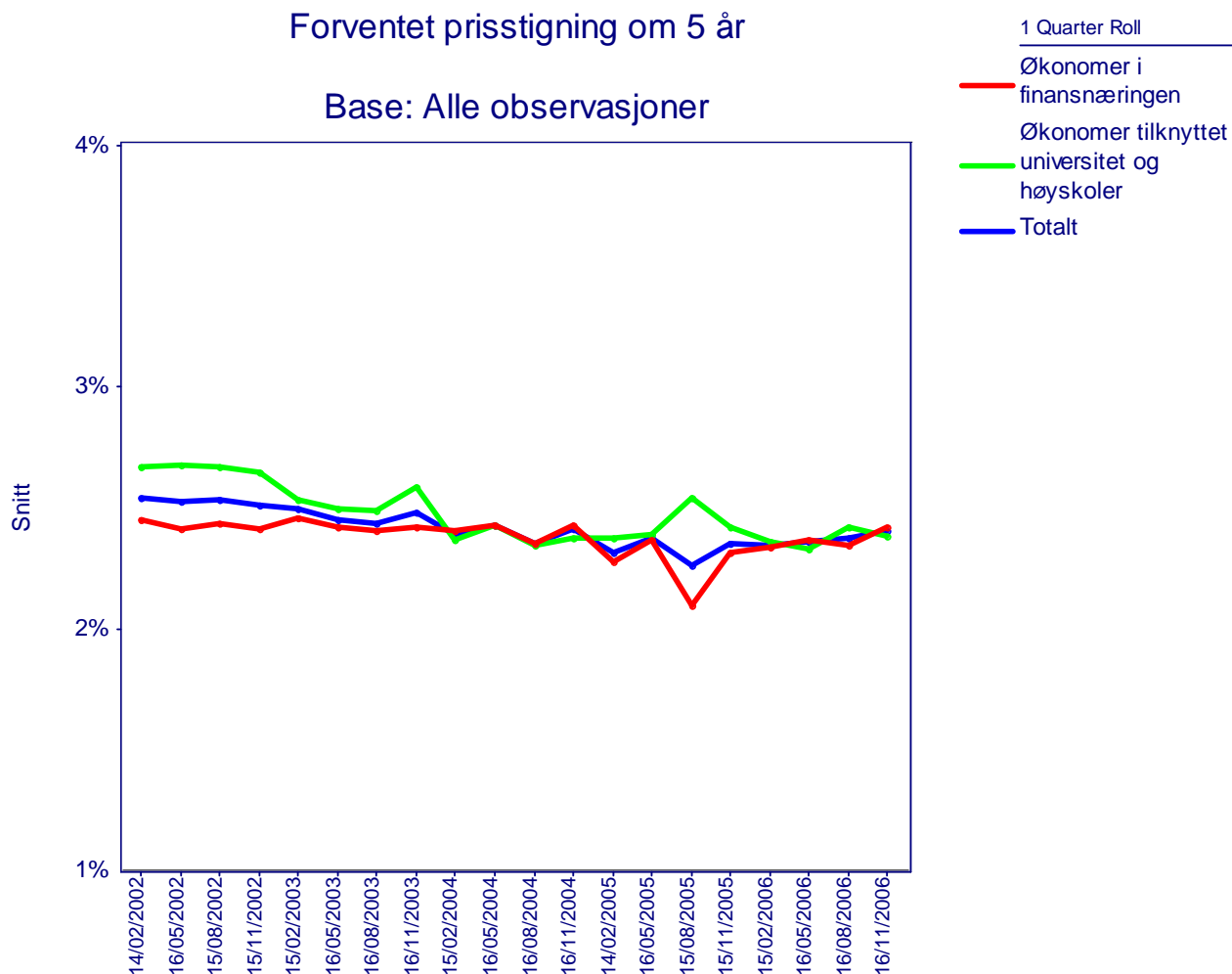
Forventet prisstigning om 2 år

Forventet prisstigning om 2 år		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,3
	Laveste verdi	1,0	1,5
	Høyeste verdi	3,7	3,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
	Laveste verdi	1,6	1,5
	Høyeste verdi	4,0	3,2
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,3
	Utvalg	36	33

Økonomenes forventninger til prisstigning om 2 år var i fjerde kvartal som i tredje kvartal på 2,3 prosent. Økonomer i finansnæringen forventer at prisstigningen om 2 år vil være på 2,3 prosent mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer at prisstigningen vil være på 2,4 prosent.

3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

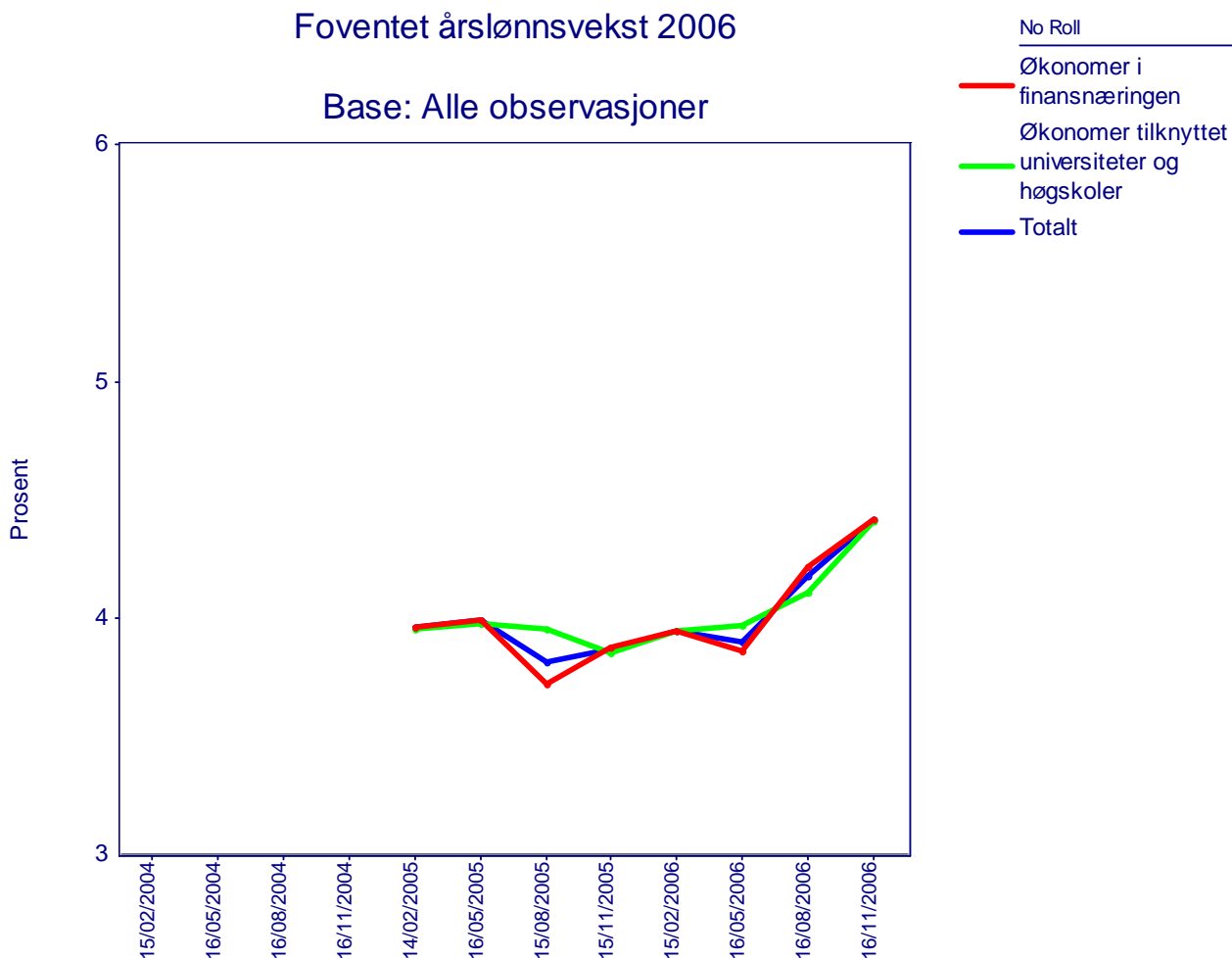

Forventet prisstigning om 5 år		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,4
	Laveste verdi	1,5	1,5
	Høyeste verdi	3,3	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
	Laveste verdi	1,8	1,8
	Høyeste verdi	3,5	2,8
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
	Utvalg	36	33

Både økonomer i finansnæringen og økonomer tilknyttet universitet/høyskoler forventer at prisstigningen om 5 år vil være på 2,4 prosent.

4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?

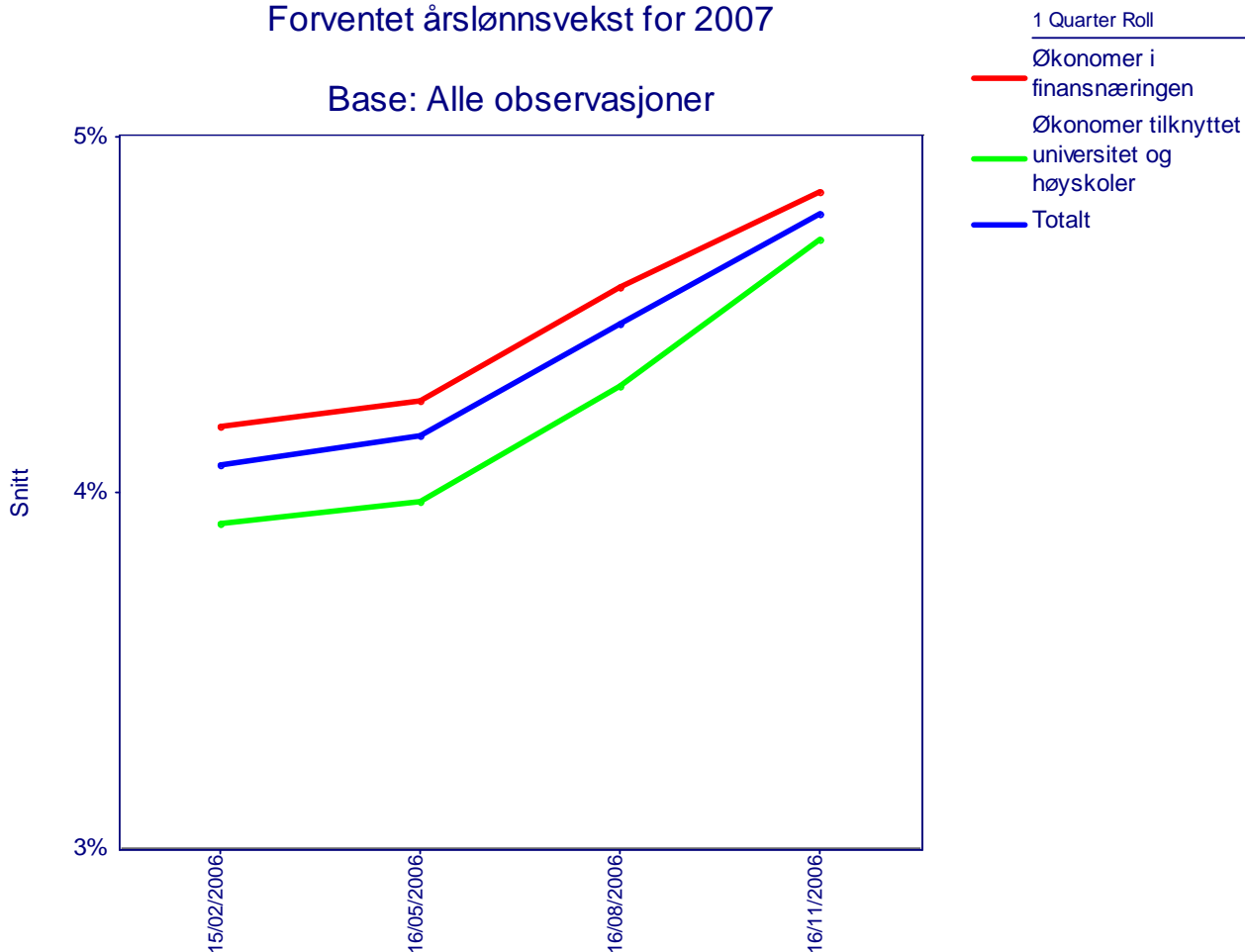

Forventet årslønnsvekst for 2006		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,2	4,4
	Laveste verdi	3,5	2,4
	Høyeste verdi	5,0	5,3
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,4
	Laveste verdi	2,8	3,8
	Høyeste verdi	4,7	5,3
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,2	4,4
	Utvalg	36	33

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2006 steg fra 4,2 prosent i tredje kvartal til 4,4 prosent i fjerde kvartal. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat fra 4,2 til 4,4 prosent, mens økonomer tilknyttet universitet/ høyskoler oppjusterte sitt estimat fra 4,1 til 4,4 prosent.

5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?

Forventet årslønnsvekst for 2007

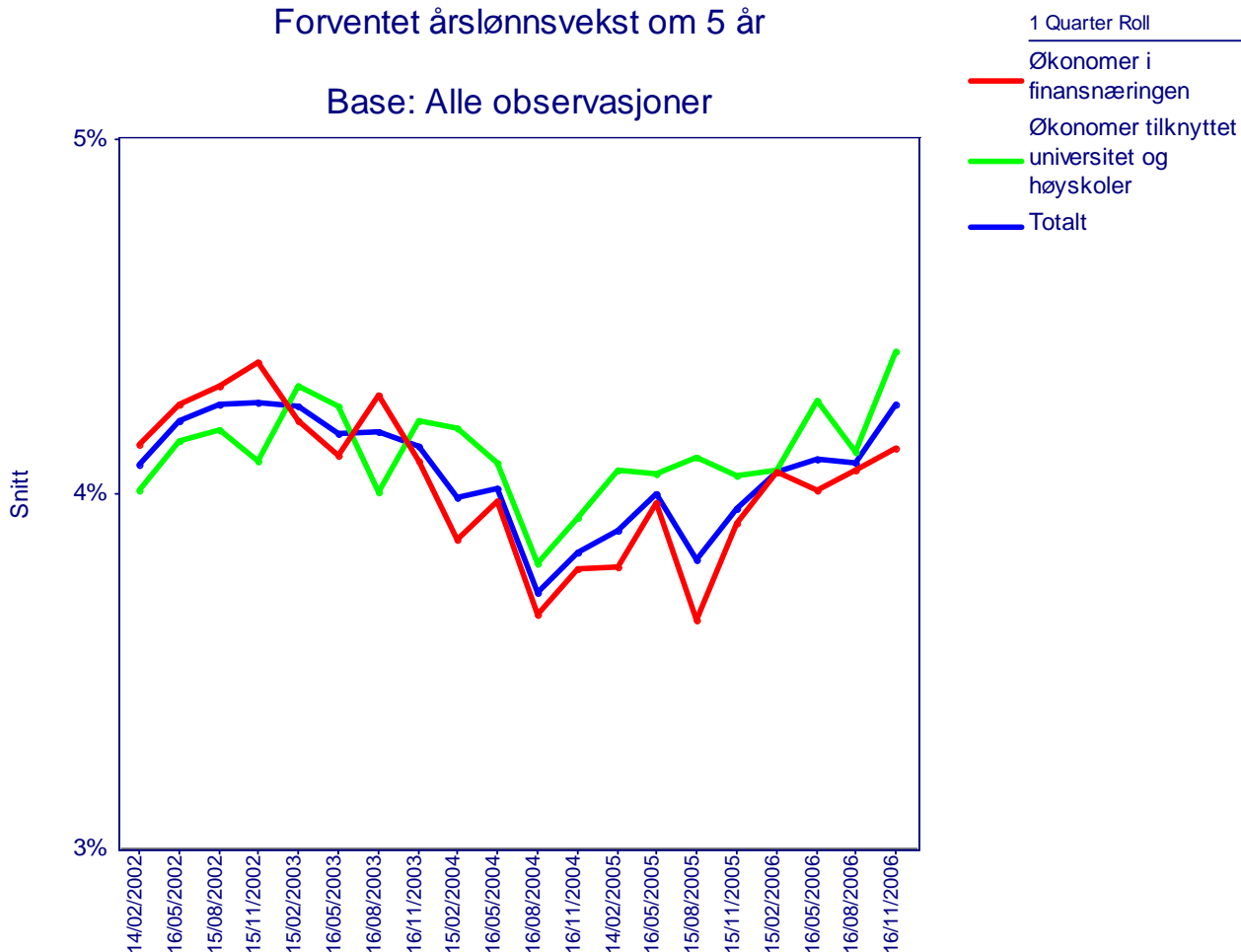

Forventet årslønnsvekst for 2007		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,6	4,9
	Laveste verdi	3,0	2,0
	Høyeste verdi	6,0	6,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,3	4,7
	Laveste verdi	3,5	4,0
	Høyeste verdi	5,0	6,1
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,5	4,8
	Utvalg	36	33

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2007 var på 4,8 prosent mot 4,5 prosent i forrige kvartal. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte sitt estimat med 0,4 prosentpoeng.

6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

Forventet årslønnsvekst om 5 år

Forventet årslønnsvekst om 5 år		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,1
	Laveste verdi	2,5	2,4
	Høyeste verdi	5,0	5,5
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,4
	Laveste verdi	3,0	4,0
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,3
	Utvalg	36	33

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var i fjerde kvartal 2006 samlet sett på 4,3 prosent. Økonomer i Finansnæringen beholdt sitt estimat på 4,1 prosent mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte sitt estimat med 0,3 prosentpoeng til 4,4 prosent.

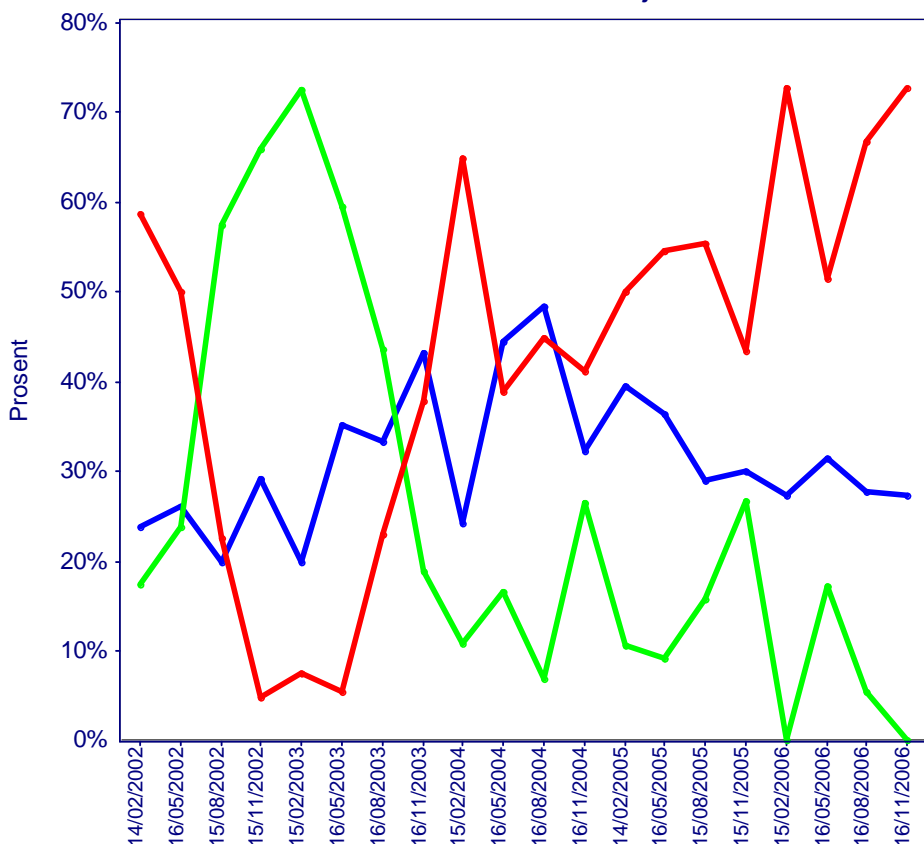
7a. Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd

1 Quarter Roll

Base: Alle observasjoner

- Styrket
- Svekket
- Uendret

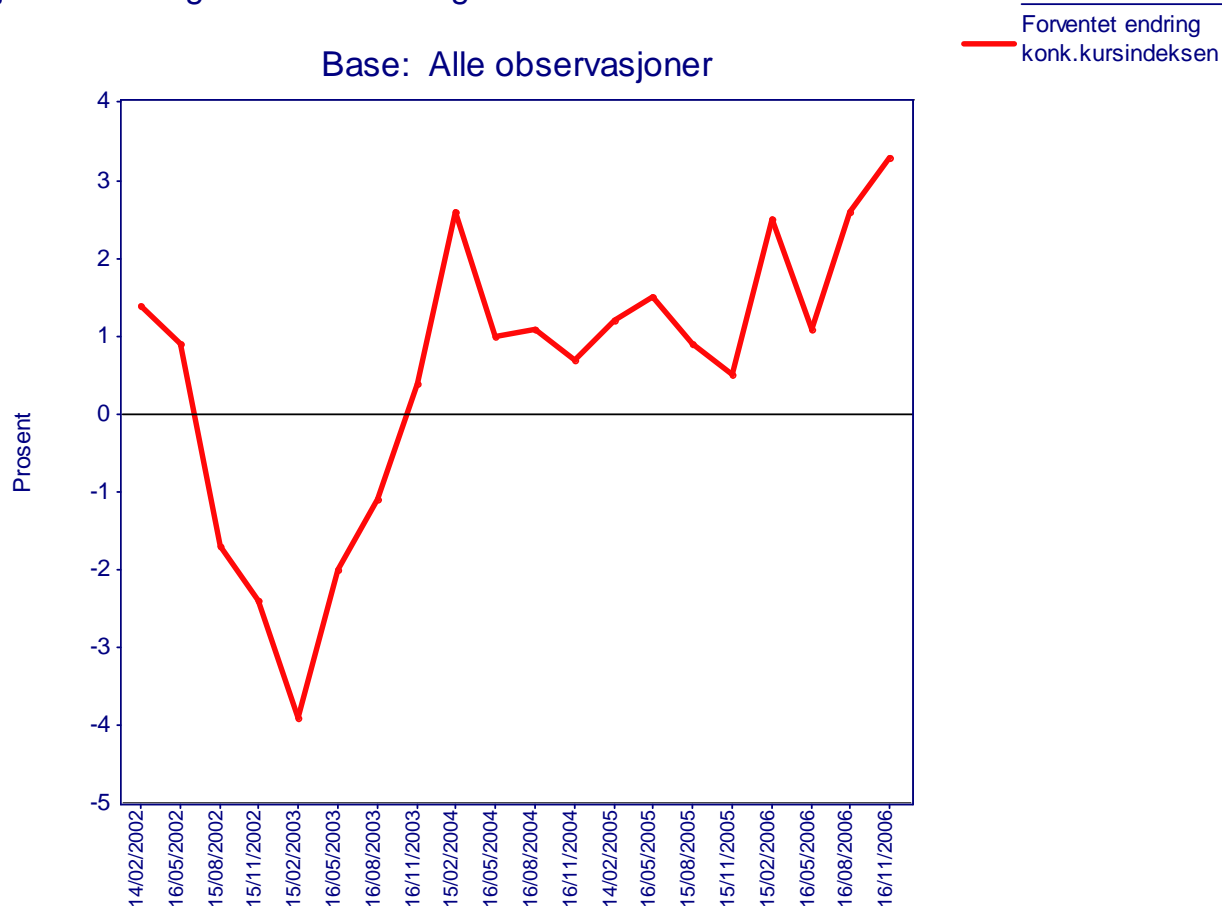

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Styrket	Prosentandel	66,7	72,7
Svekket	Prosentandel	5,6	0,0
Uendret	Prosentandel	27,8	27,3
	Utvalg	36	33

Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekurs indeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i fjerde kvartal 2006 opp fra 66,7 prosent til 72,7 prosent. Ingen økonomer forventer svekket kronekurs, mens andelen som forventet at kronekursen på ett års sikt vil være uendret gikk ned fra 27,8 til 27,3 prosent.

7b. Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7a)?

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder

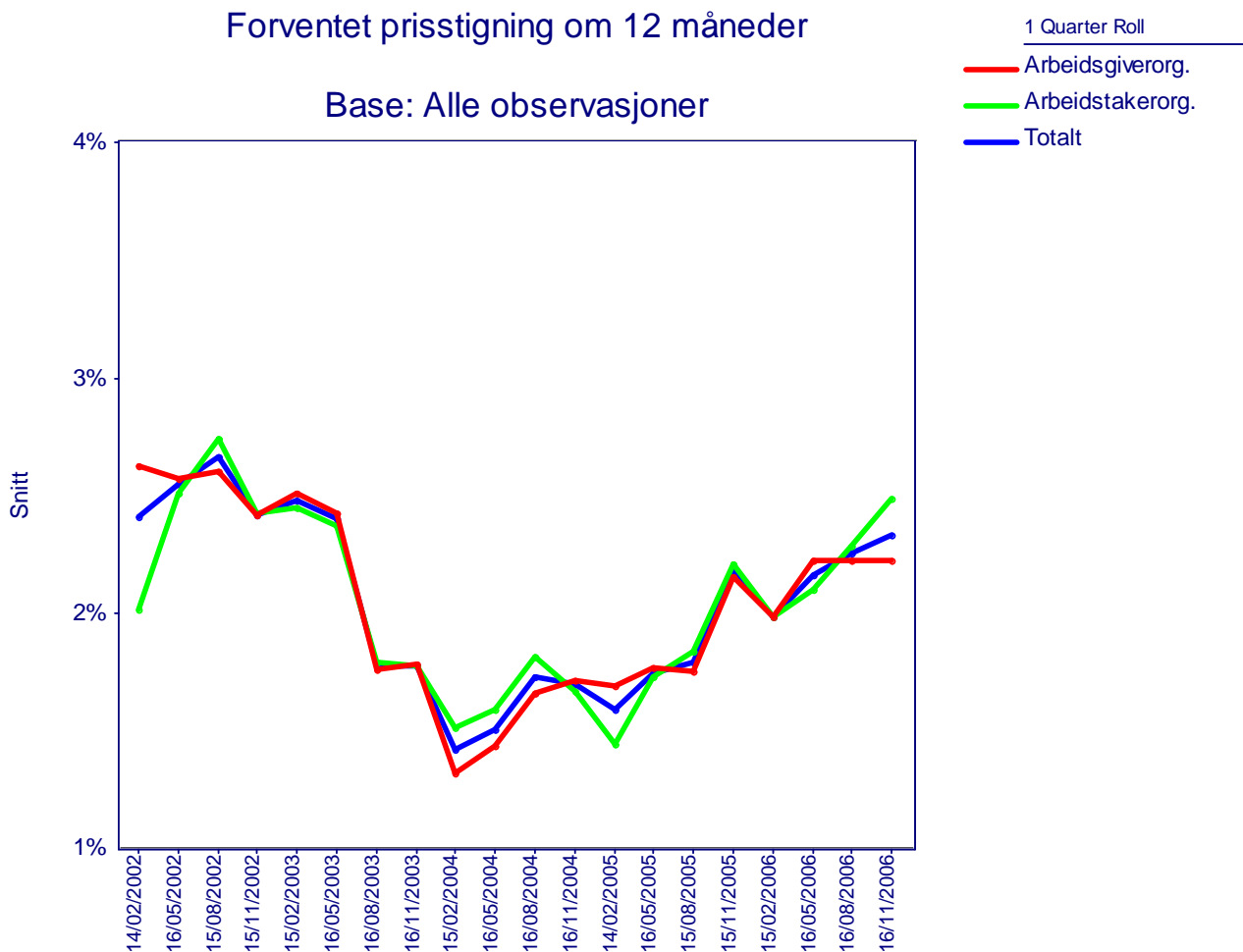

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder		3.kvartal 2006	
		Gjennomsnittlig verdi	4.kvartal 2006
Alle økonomer	Gjennomsnittlig verdi	2,6	3,3
	Utvalg	26	24

I fjerde kvartal 2006 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 3,3 prosent på 12 måneders sikt. Dette var opp 0,7 prosentpoeng fra tredje kvartal 2006.

Partene i arbeidslivet:

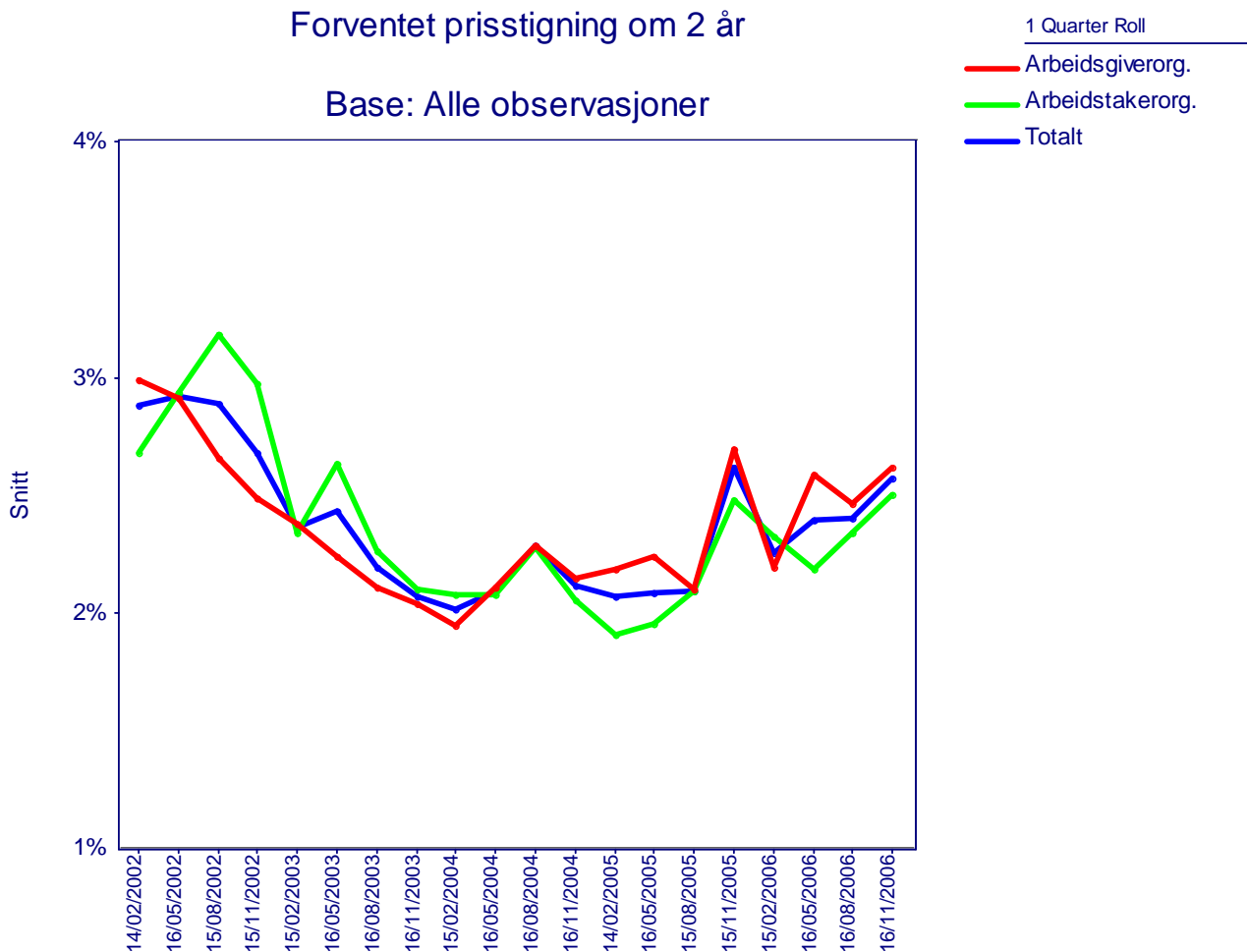
8. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,2
	Laveste verdi	1,0	1,5
	Høyeste verdi	3,5	3,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,5
	Laveste verdi	1,5	1,8
	Høyeste verdi	3,2	3,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,3
	Utvalg	28	25

Forventet prisvekst om 12 måneder var blant arbeidslivsorganisasjonene som i tredje kvartal på 2,3 prosent. Forventet prisvekst var som ved forrige kvartal på 2,2 prosent for arbeidsgiverorganisasjonene, mens den for arbeidstakerorganisasjonene økte fra 2,3 til 2,5 prosent.

9. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

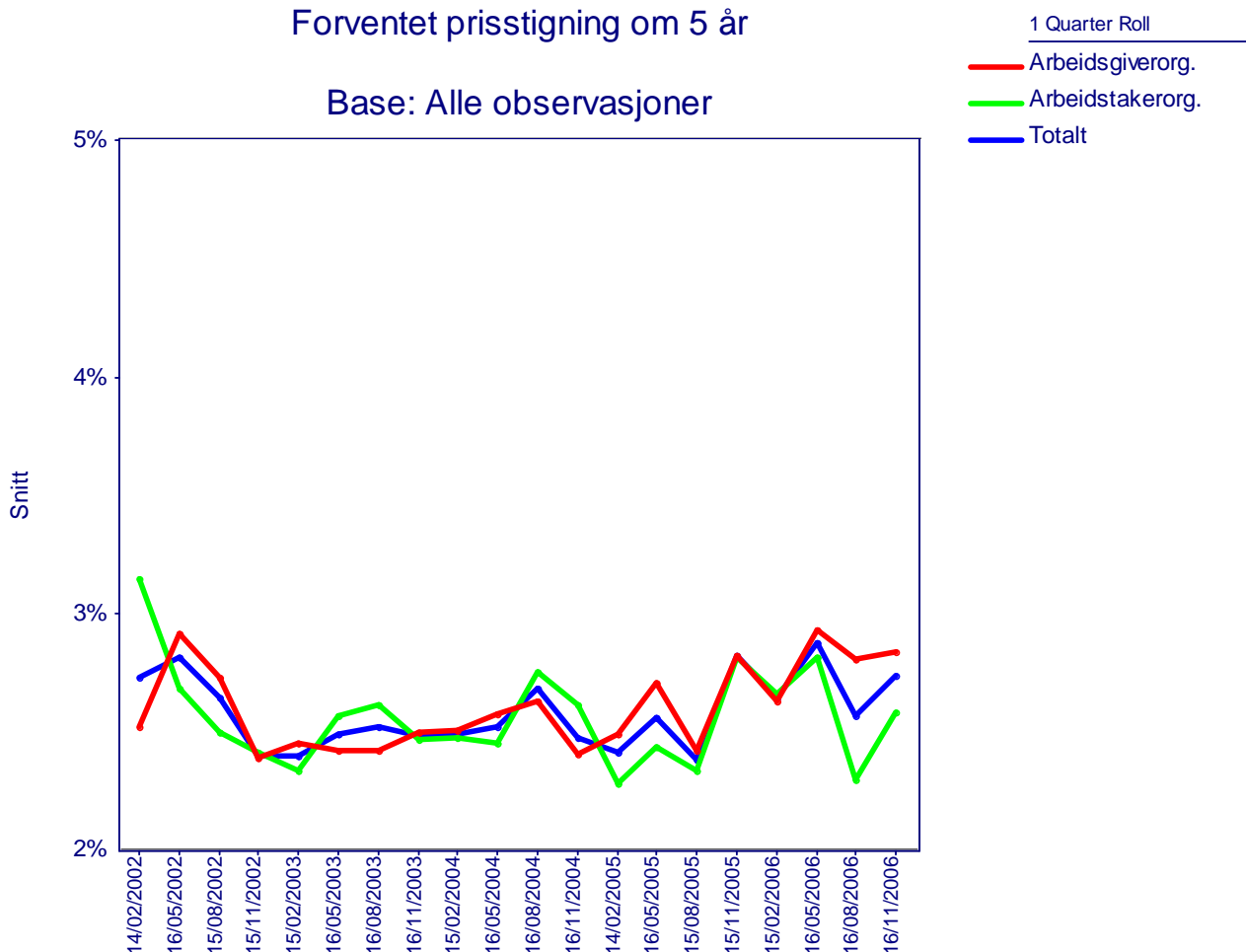
Forventet prisstigning om 2 år			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,6
	Laveste verdi	1,5	2,0
	Høyeste verdi	3,7	4,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,5
	Laveste verdi	1,0	1,0
	Høyeste verdi	3,0	3,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,6
	Utvalg	28	25

Forventet prisvekst om to år var samlet sett på 2,6 prosent blant partene i arbeidslivet. Sammenlignet med forrige kvartal økte forventningene blant arbeidsgiverorganisasjonene med 0,1 prosentpoeng, mens den blant arbeidstakerorganisasjonene økte med 0,2 prosentpoeng.

10. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år

Base: Alle observasjoner

Forventet prisstigning om 5 år		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,8
	Laveste verdi	1,5	1,5
	Høyeste verdi	4,0	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,6
	Laveste verdi	1,0	1,5
	Høyeste verdi	3,7	3,8
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,7
	Utvalg	28	25

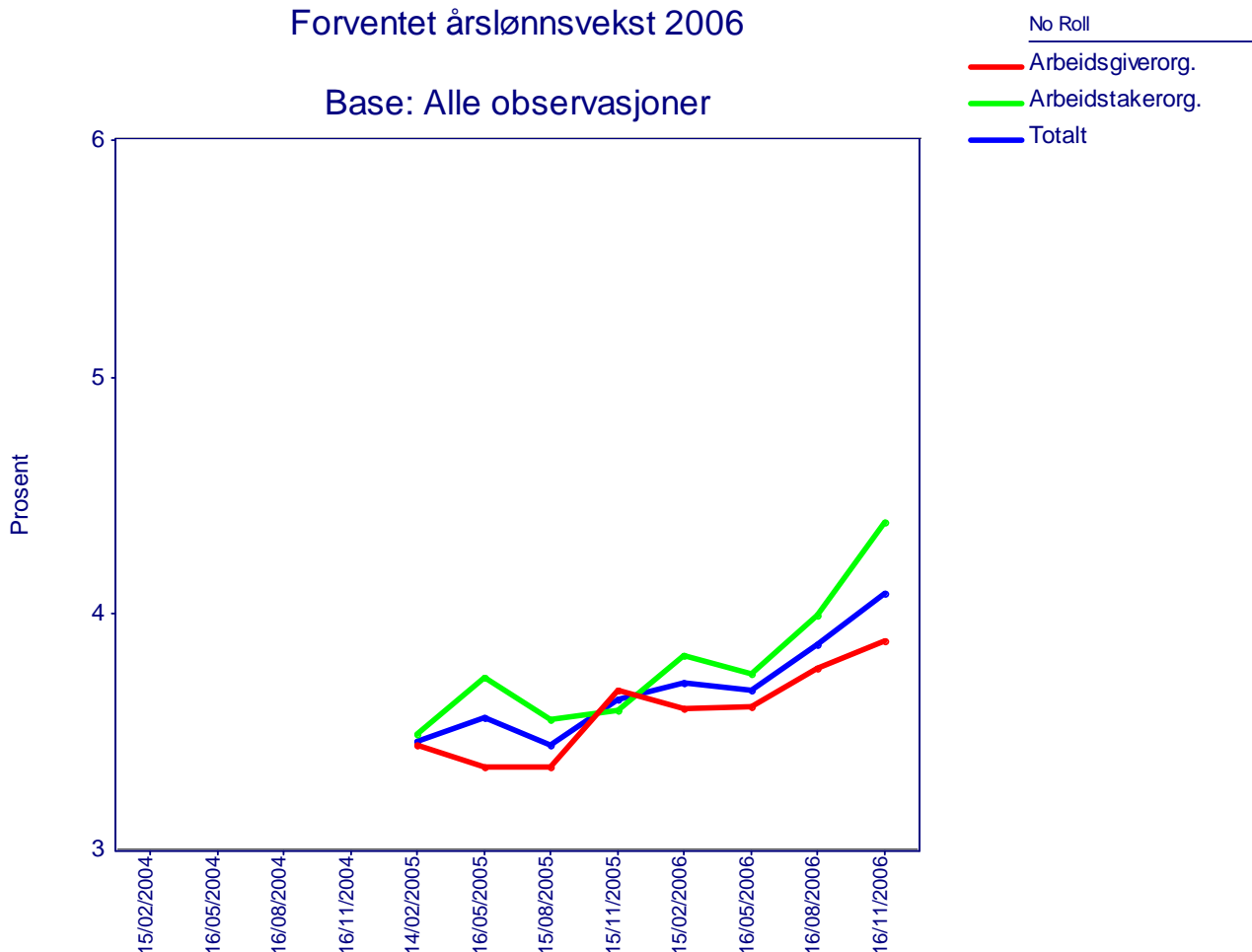
Partene i arbeidslivet forventet i fjerde kvartal 2006 at prisstigningen om 5 år vil være 2,7 prosent. Dette var en økning på 0,1 prosentpoeng sammenlignet med forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene beholdt sitt estimat på 2,8 prosent mens arbeidstakerorganisasjonene økte sitt estimat fra 2,3 til 2,6 prosent.

11. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2006?

Forventet årslønnsvekst 2006

Base: Alle observasjoner

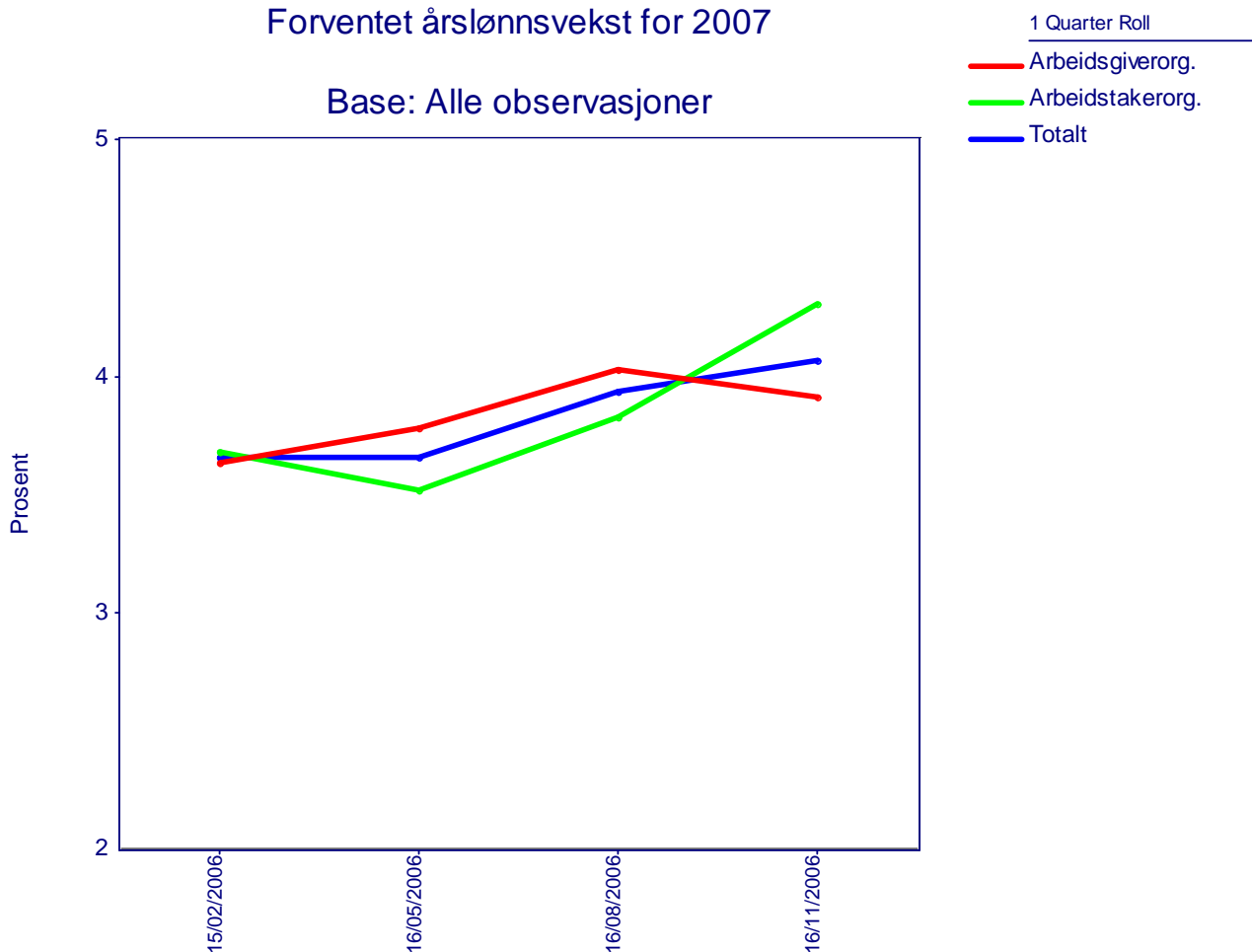

Forventet årslønnsvekst for 2006		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,8	3,9
	Laveste verdi	3,0	3,0
	Høyeste verdi	4,5	4,7
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	4,0	4,4
	Laveste verdi	3,5	3,9
	Høyeste verdi	4,5	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,9	4,1
	Utvalg	28	25

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2006 økte fra 3,9 prosent til 4,1 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,4 prosentpoeng.

12. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?

Forventet årslønnsvekst for 2007

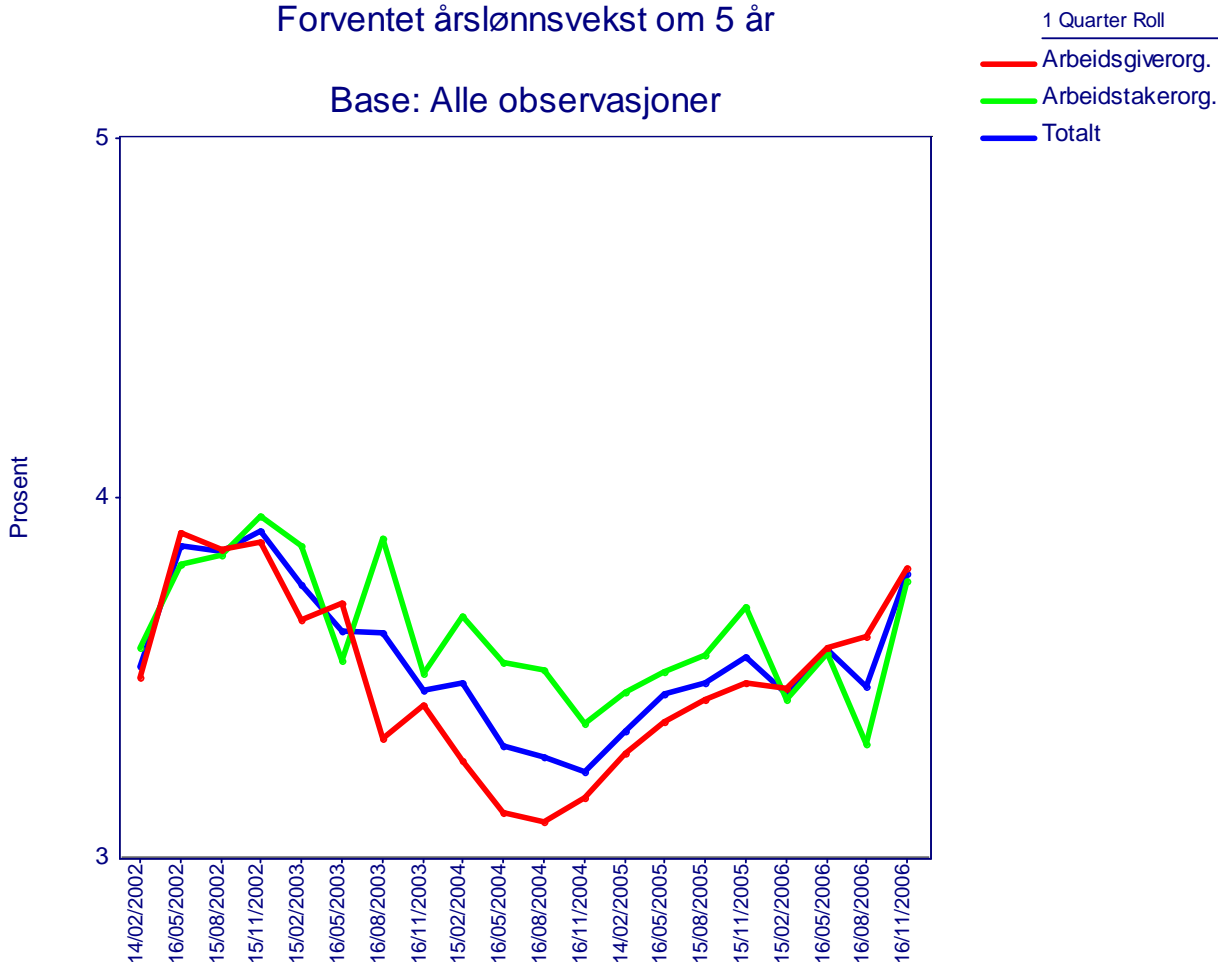

Forventet årslønnsvekst for 2007			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	4,0	3,9
	Laveste verdi	3,0	2,5
	Høyeste verdi	6,0	4,9
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	3,8	4,3
	Laveste verdi	3,0	3,0
	Høyeste verdi	6,0	6,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,9	4,1
	Utvalg	26	23

Arbeidslivsorganisasjonene forventer en årslønnsvekst i 2007 på 4,1 prosent, mot 3,9 prosent i forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene nedjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,4 prosentpoeng.

13. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

Forventet årslønnsvekst om 5 år

Forventet årslønnsvekst om 5 år		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Arbeidsgiverorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,6	3,8
	Laveste verdi	2,0	2,5
	Høyeste verdi	8,0	5,0
Arbeidstakerorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,3	3,8
	Laveste verdi	2,0	3,0
	Høyeste verdi	4,3	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,8
	Utvalg	26	24

Arbeidslivsorganisasjonenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) økte med 0,3 prosentpoeng i fjerde kvartal 2006 til 3,8 prosent.

Arbeidsgiverorganisasjonenes forventninger økte med 0,2 prosentpoeng mens arbeidstakerorganisasjonenes forventninger økte med 0,5 prosentpoeng.

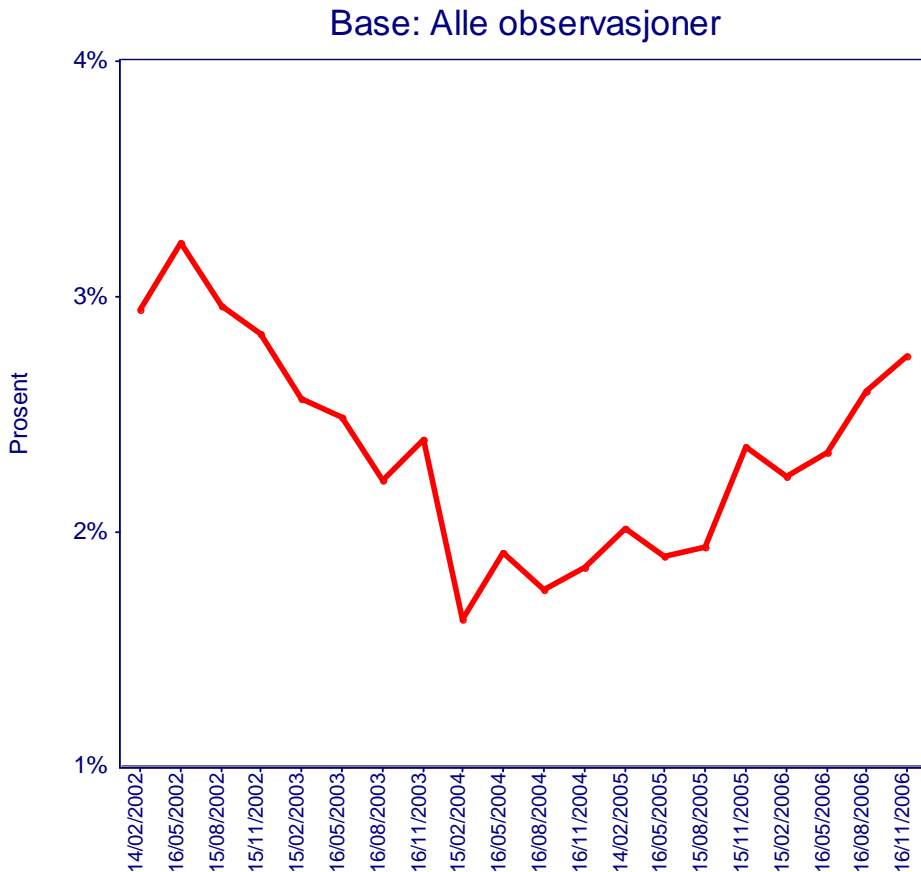
Næringslivslederne:

14. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?

Forventet generell prisstigning om 12 måneder

1 Quarter Roll

— Totalt

Forventet generell prisstigning om 12 mnd		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
		Gjennomsnittlig verdi	2,6
	Utvalg	275	270

Næringslivsledernes forventninger til den generelle prisstigningen om 12 måneder gikk i fjerde kvartal 2006 opp med 0,1 prosentpoeng, fra 2,6 til 2,7 prosent.

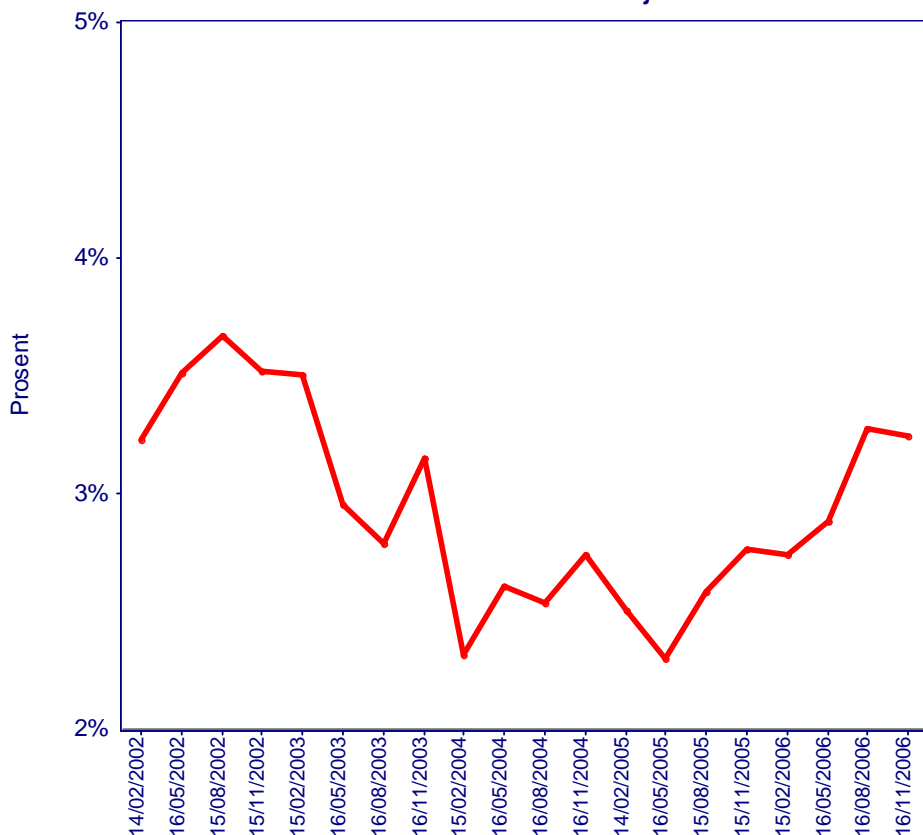
15. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

Forventet generell prisstigning om 2 år

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle observasjoner

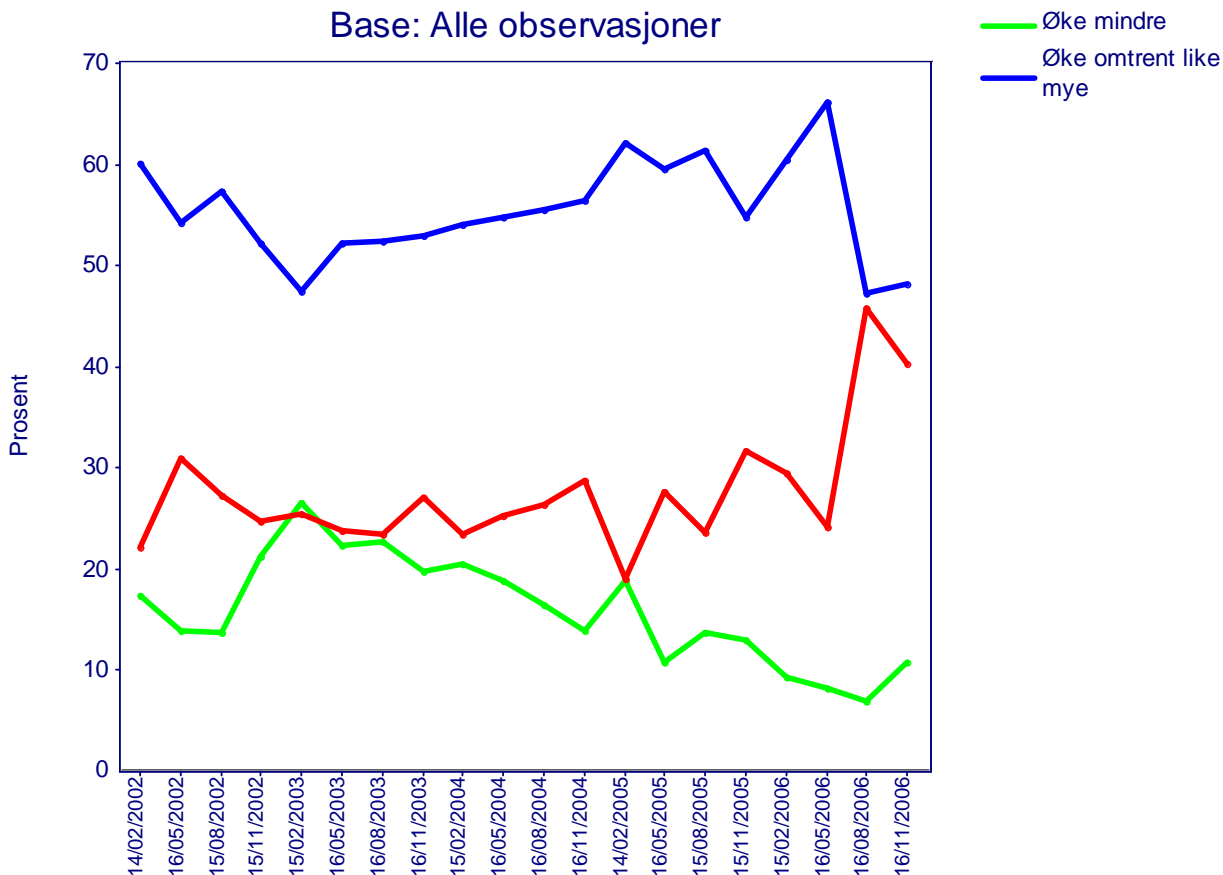
Forventet generell prisstigning om 2 år		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
		Totalt	Gjennomsnittlig verdi
	Utvalg	277	276

Forventningene til prisstigningen om 2 år gikk ned med 0,1 prosentpoeng, fra 3,3 prosent i tredje kvartal til 3,2 prosent i fjerde kvartal.

16. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd

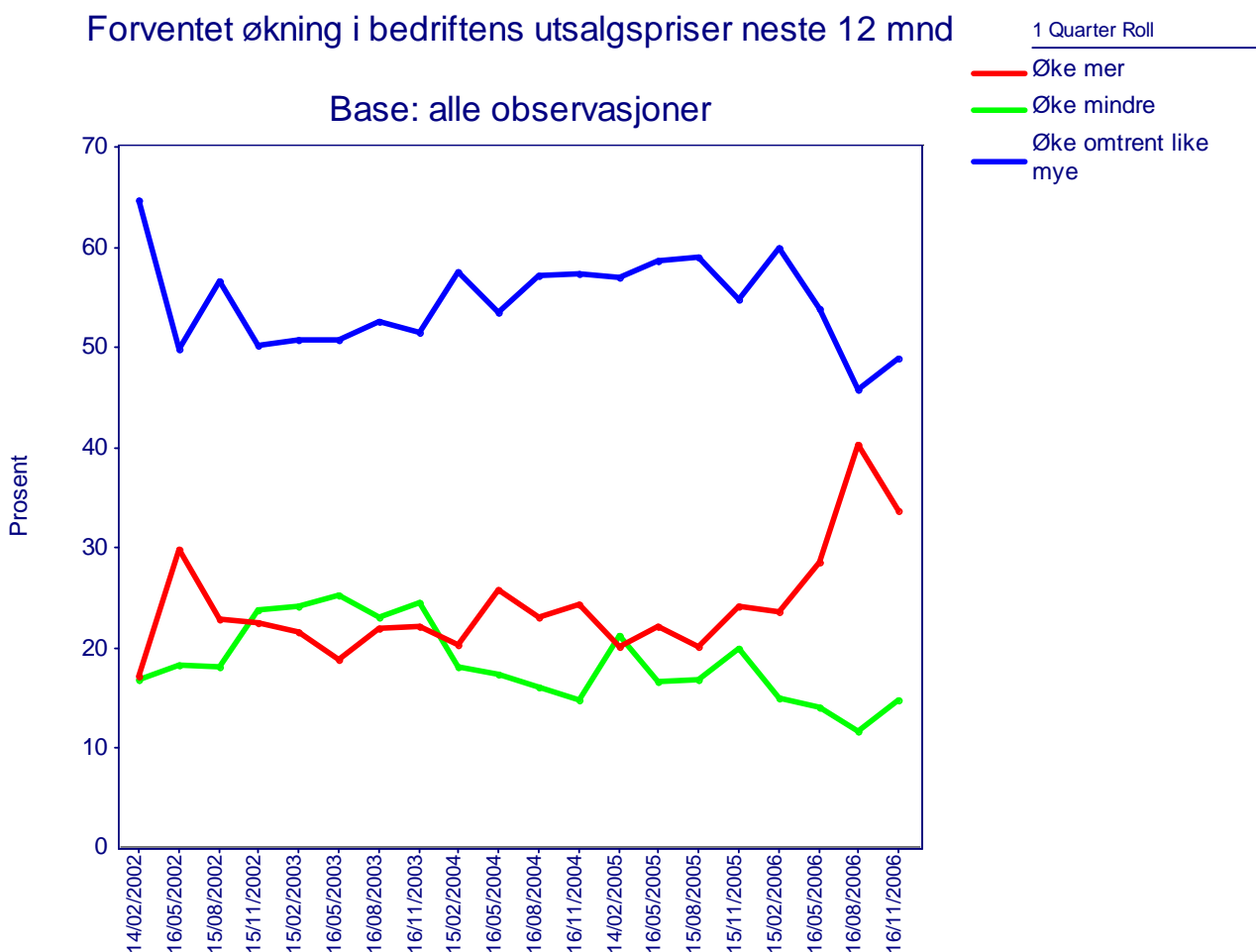
1 Quarter Roll

Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Øke mer	Prosentandel	45,9	40,3
Øke mindre	Prosentandel	6,8	10,7
Øke omtrent like mye	Prosentandel	47,3	48,3
	Utvalg	302	300

Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder gikk ned fra 45,9 til 40,3 prosent. Andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke mindre gikk opp fra 6,8 til 10,7 prosent, mens andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye gikk opp fra 47,3 til 48,3 prosent.

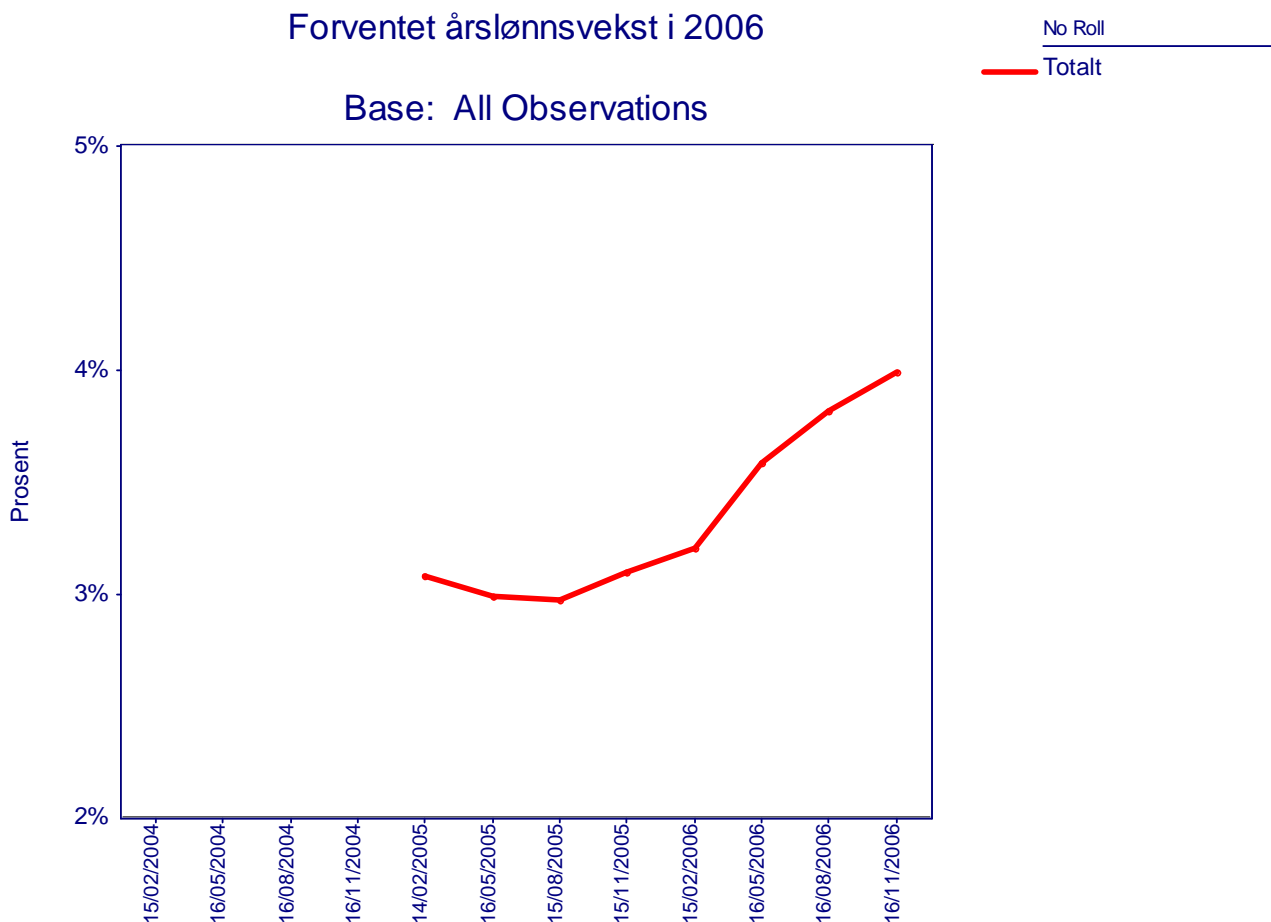
17. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Øke mer	Prosentandel	40,4	33,7
Øke mindre	Prosentandel	11,6	14,7
Øke omtrent like mye	Prosentandel	45,9	48,9
	Utvalg	302	300

Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder gikk ned fra 40,4 til 33,7 prosent. Andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre gikk opp fra 11,6 til 14,7 prosent, mens andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye gikk opp fra 45,9 til 48,9 prosent.

18. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2006?

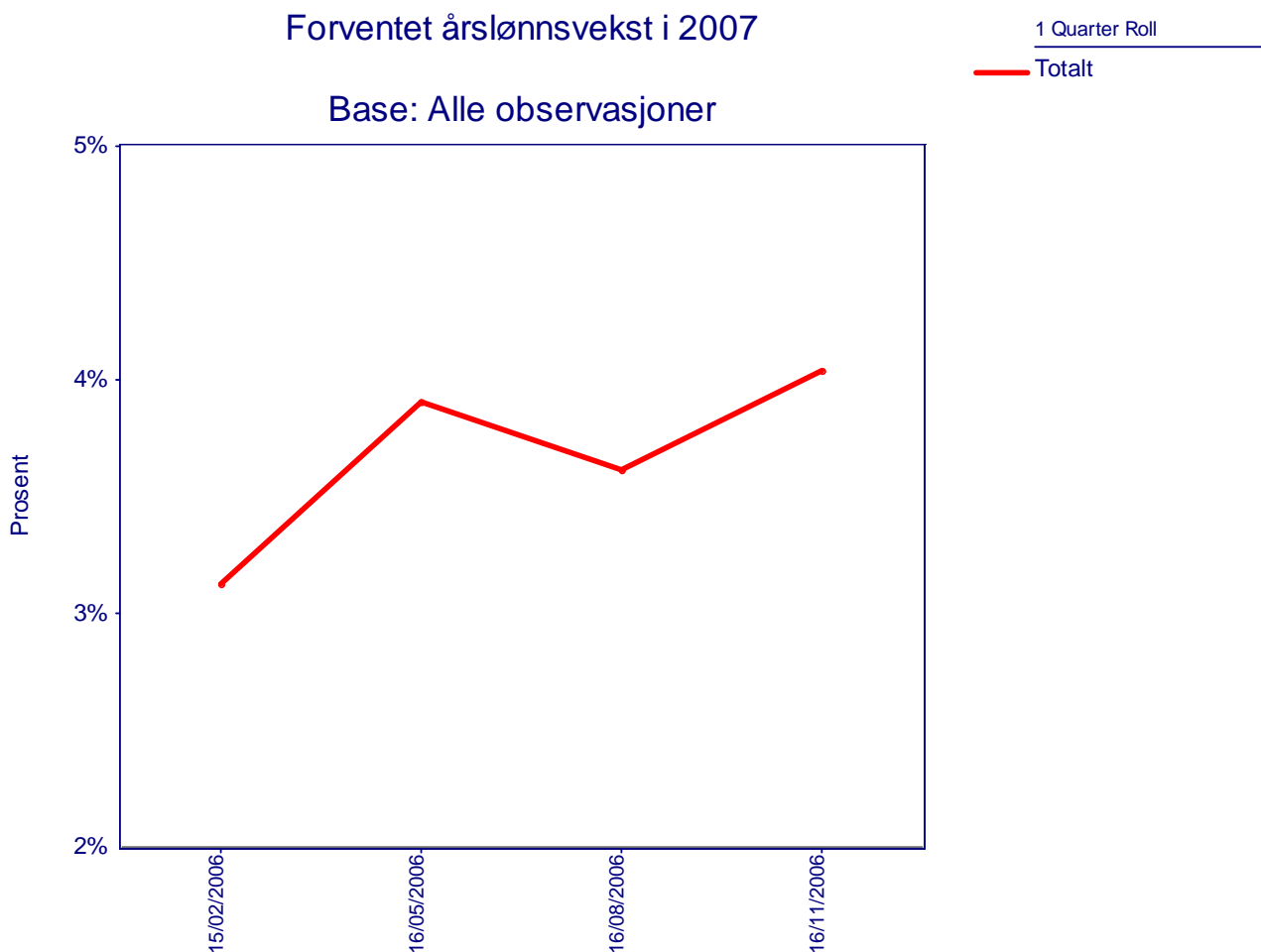

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2006			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,8	4,0
	Utvalg	296	289

Næringslivsledernes estimat for lønnsvekst (i egen bedrift) i 2006 økte med 0,2 prosentpoeng i fjerde kvartal 2006, fra 3,8 til 4,0 prosent.

19. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2007?

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift 2007			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,6	4,0
	Utvalg	299	292

Næringslivsledernes forventninger til årslønnsveksten i egen bedrift for 2007 gikk opp fra 3,6 prosent i forrige kvartal til 4,0 prosent.

20. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd

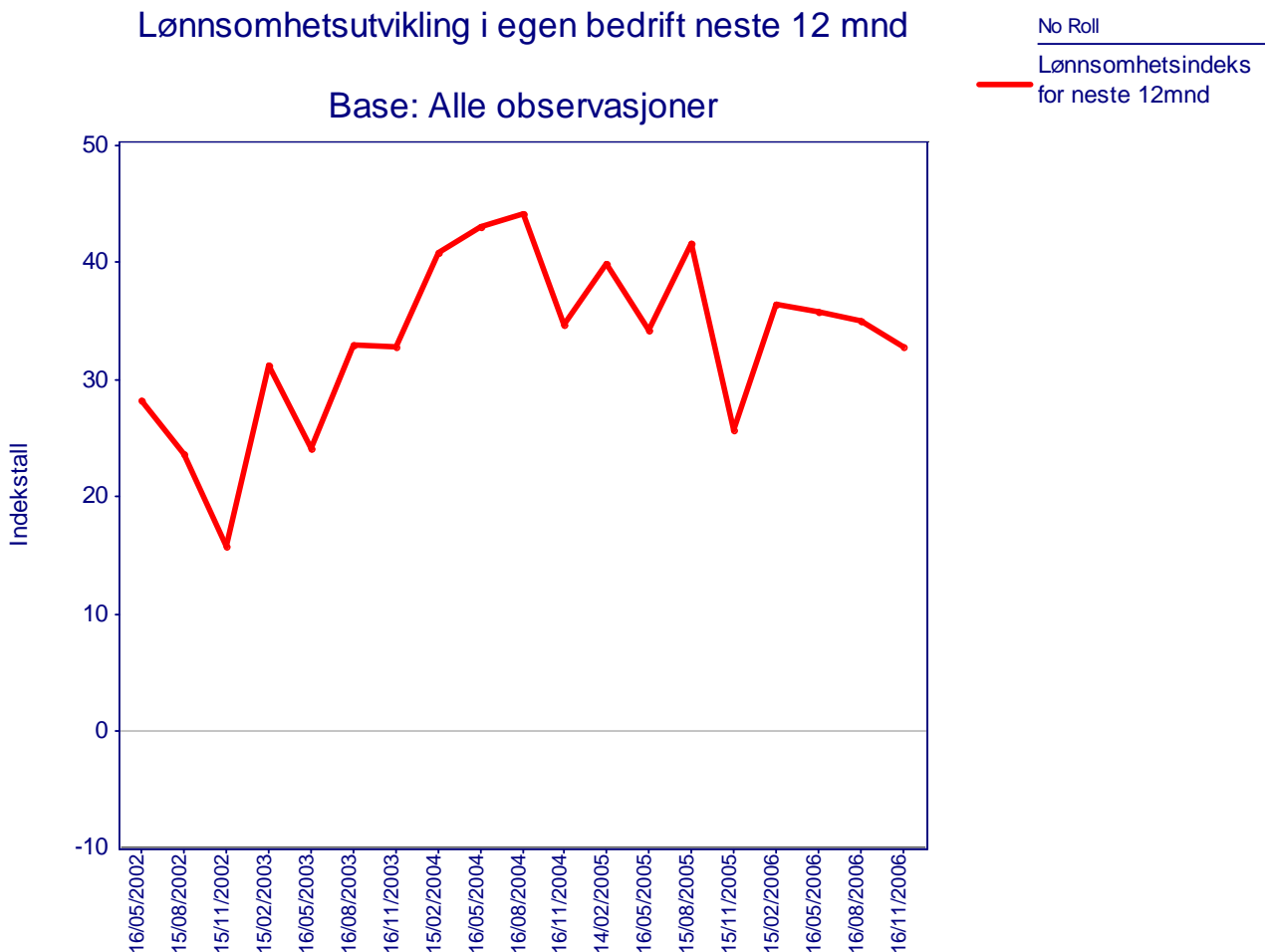
Indeksen angir differensen mellom andelen med svaret ”bedret lønnsomhet” og andelen ”svekket lønnsomhet”

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Totalt		37,7	28,6
	Utvalg	296	297

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder gikk i fjerde kvartal 2006 ned med 9,1 indekspoeng til 28,6 poeng.

21. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd

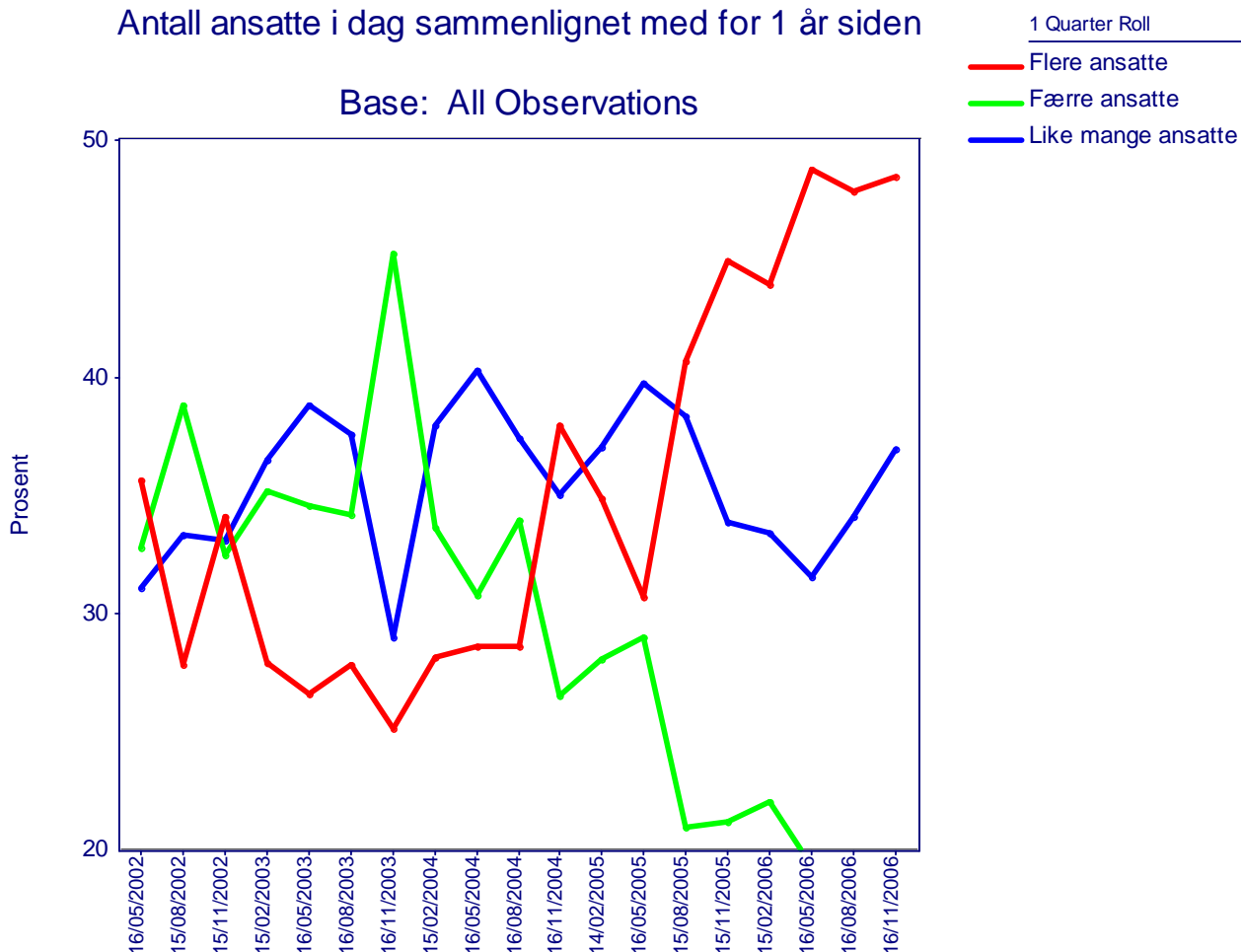
Indeksen angir differansen mellom andelen med svaret ”bedret lønnsomhet” og andelen ”svekket lønnsomhet”

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Totalt		34,9	32,7
	Utvalg	296	296

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder i egen bedrift gikk i fjerde kvartal 2006 ned med 2,2 indekspoenng til 32,7 poeng.

22. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

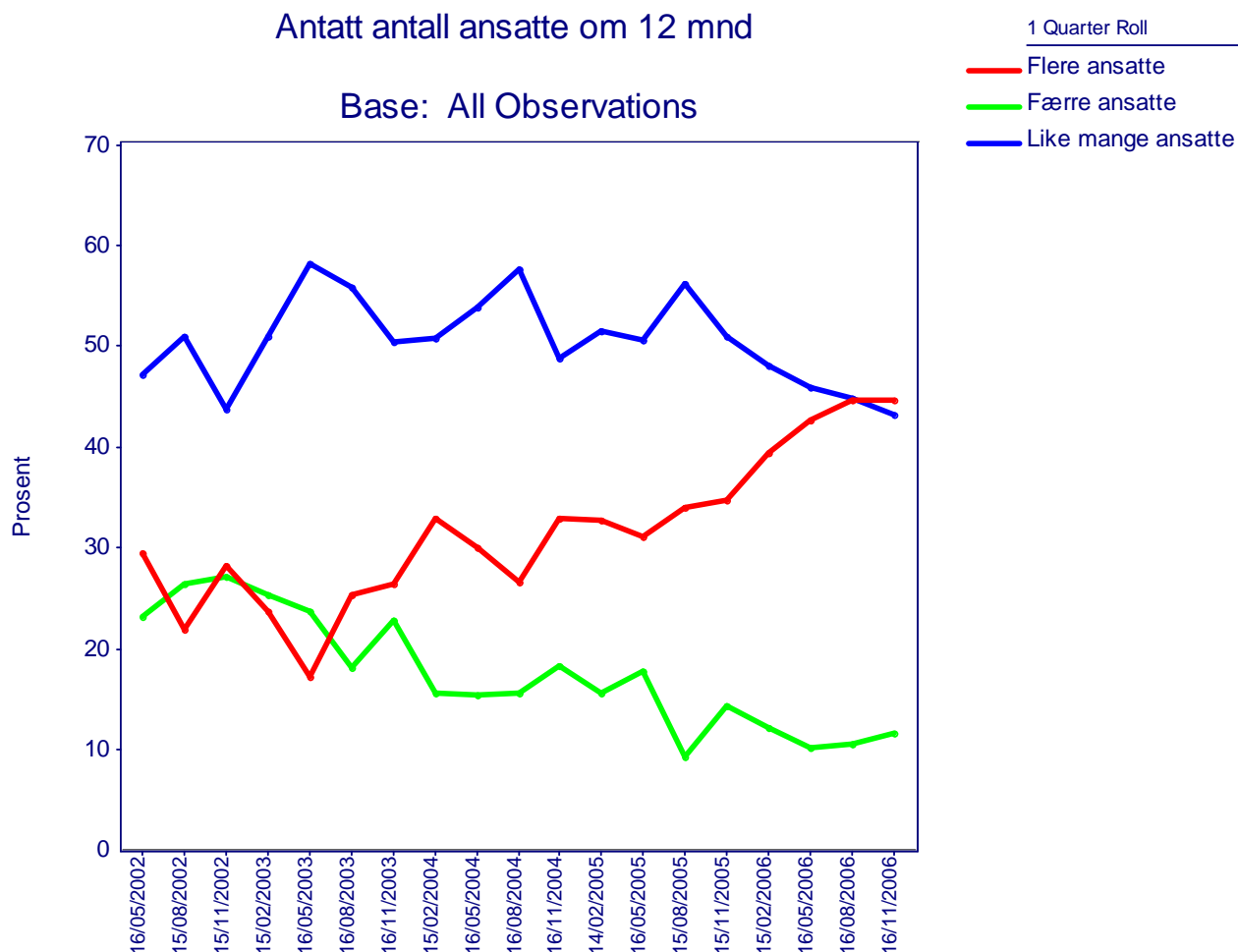
Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Flere ansatte	Prosentandel	47,9	48,5
Færre ansatte	Prosentandel	17,5	14,5
Like mange ansatte	Prosentandel	34,1	37,0
	Utvalg	302	300

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden gikk opp fra 47,9 prosent i tredje kvartal til 48,5 prosent. Andelen som oppgav at de har færre ansatte gikk ned fra 17,5 til 14,5 prosent, mens andelen som oppgav at de har like mange ansatte økte fra 34,1 prosent til 37,0 prosent.

23. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

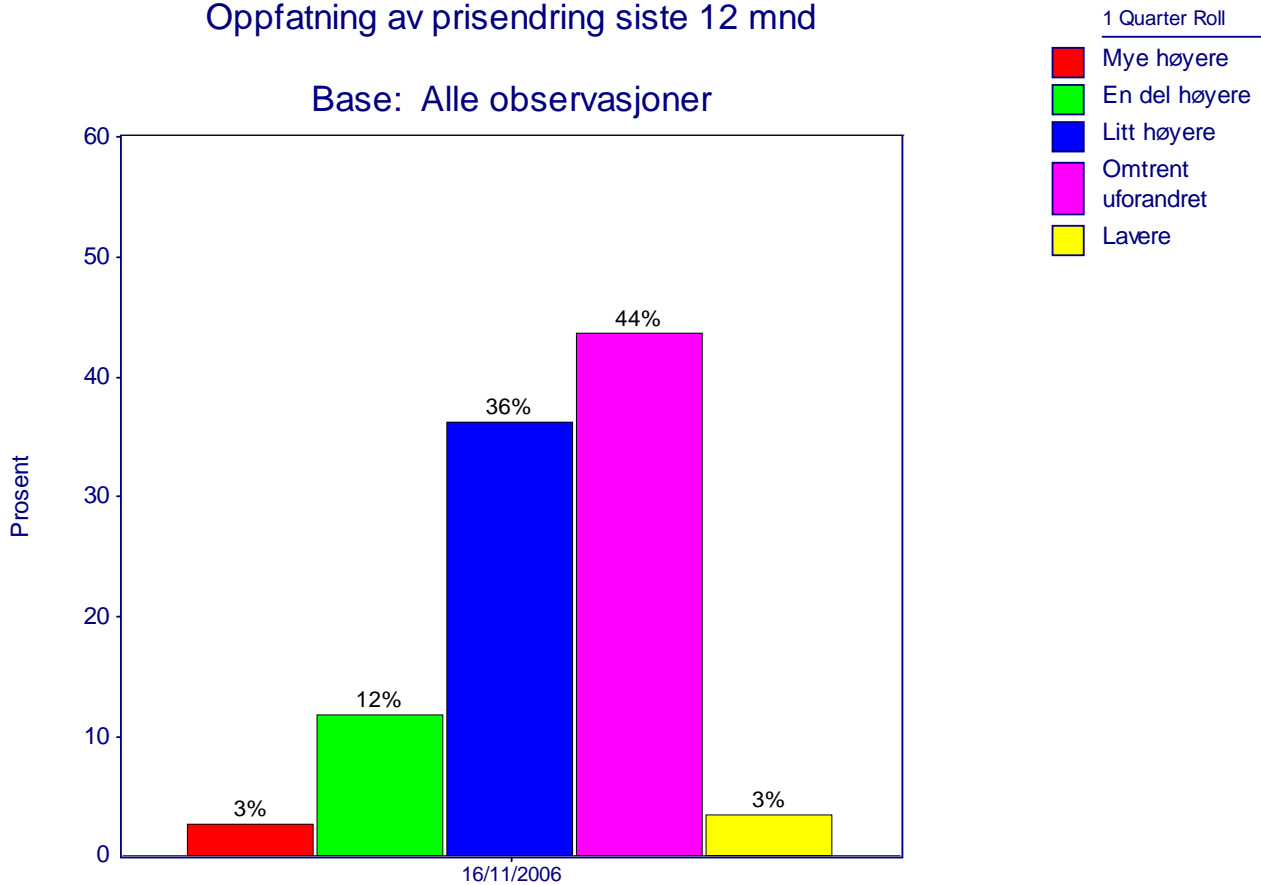
Antatt antall ansatte om 12 mnd		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Flere ansatte	Prosentandel	44,6	44,7
Færre ansatte	Prosentandel	10,6	11,6
Like mange ansatte	Prosentandel	44,8	43,3
	Utvalg	302	300

44,7 prosent av næringslivslederne oppgav i fjerde kvartal 2006 at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 44,6 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder gikk opp fra 10,6 til 11,6 prosent, mens andelen som forventer å ha like mange ansatte gikk ned fra 44,8 til 43,3 prosent.

Husholdningene:

24a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Mye høyere	Prosentandel	5,1	2,6
En del høyere	Prosentandel	11,7	11,7
Litt høyere	Prosentandel	35,2	36,1
Omtrent uforandret	Prosentandel	41,2	43,6
Lavere	Prosentandel	3,4	3,3
	Utvalg	1006	896

Andelen av befolkningen som i fjerde kvartal 2006 var av den oppfatning at prisene på varer og tjenester er mye høyere enn de var for ett år siden gikk ned fra 5,1 til 2,6 prosent, mens andelen som oppfattet at prisene er lavere var på 3,3 prosent. 43,6 prosent oppfatter at prisene er omtrent uforandret.

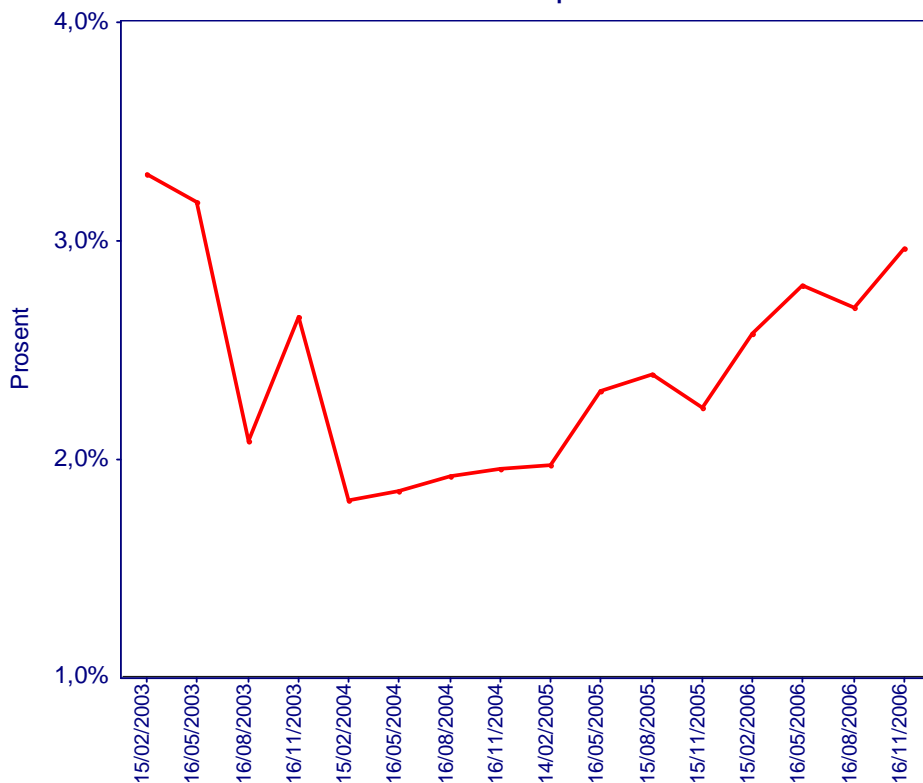
24b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle respondenter

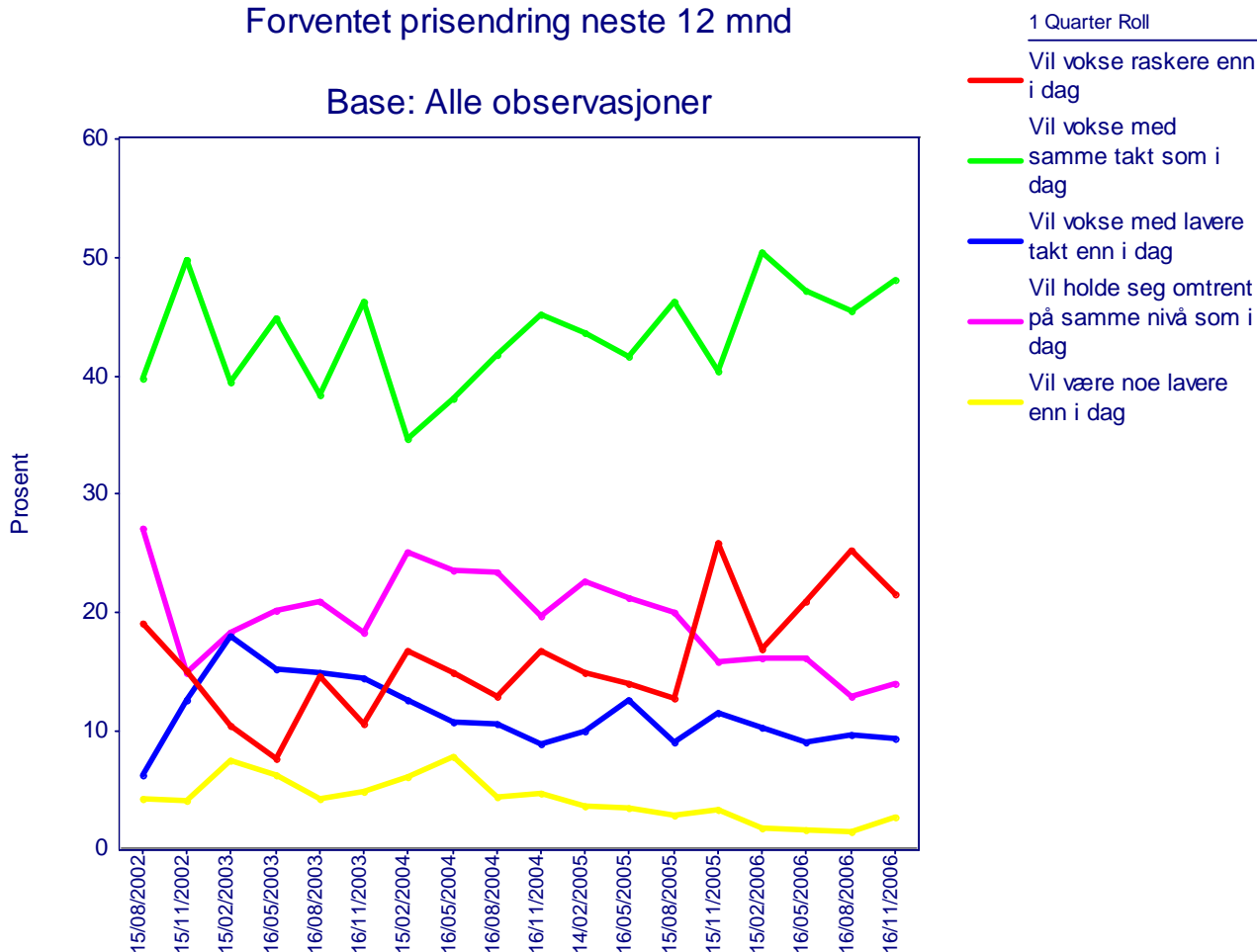

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,7	3,0
	Utvalg	687	653

Den gjennomsnittlige verdien for oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder økte blant husholdningene i fjerde kvartal 2006 med 0,3 prosentpoeng, til 3,0 prosent.

25a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

Forventet prisendring neste 12 mnd

Forventet prisendring neste 12 mnd		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	25,3	21,6
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	45,5	48,1
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	9,7	9,4
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	12,9	14,1
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	1,4	2,7
	Utvalg	1006	896

21,6 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag. Dette er en nedgang fra 25,3 prosent i tredje kvartal. 48,1 prosent av husholdningene forventer at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder skal vokse med samme takt som i dag mot 45,5 prosent i tredje kvartal. Andelen som forventer at prisene vil være noe lavere enn i dag økte fra 1,4 til 2,7 prosent.

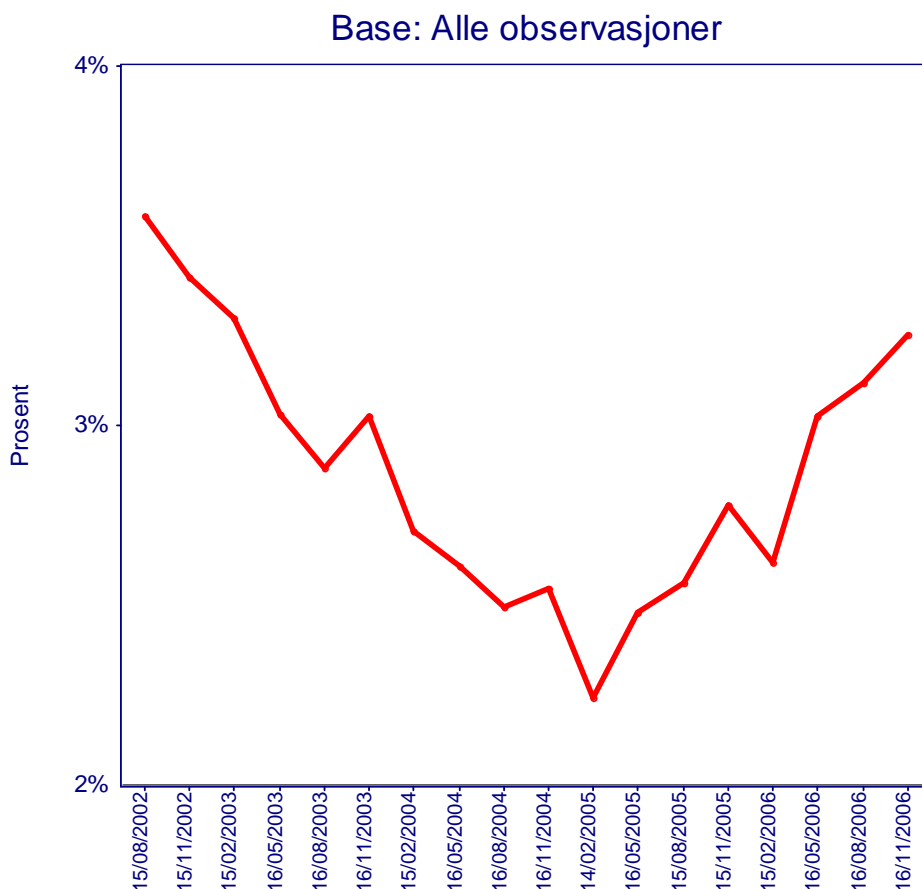

25b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,1	3,3
	Utvalg	714	675

Den gjennomsnittlige verdien for forventet prisendring i prosent neste 12 måneder gikk blant husholdningene opp med 0,2 prosentpoeng, fra 3,1 prosent i tredje kvartal til 3,3 prosent i fjerde kvartal.

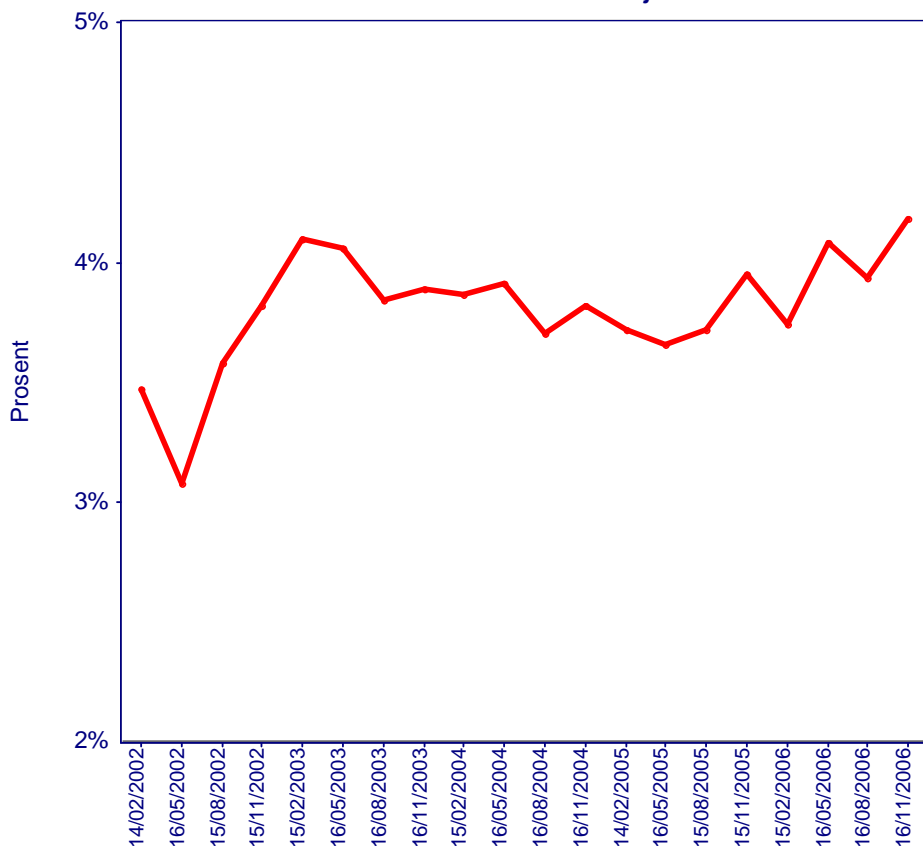
26. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle observasjoner

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,9	4,2
	Utvalg	618	597

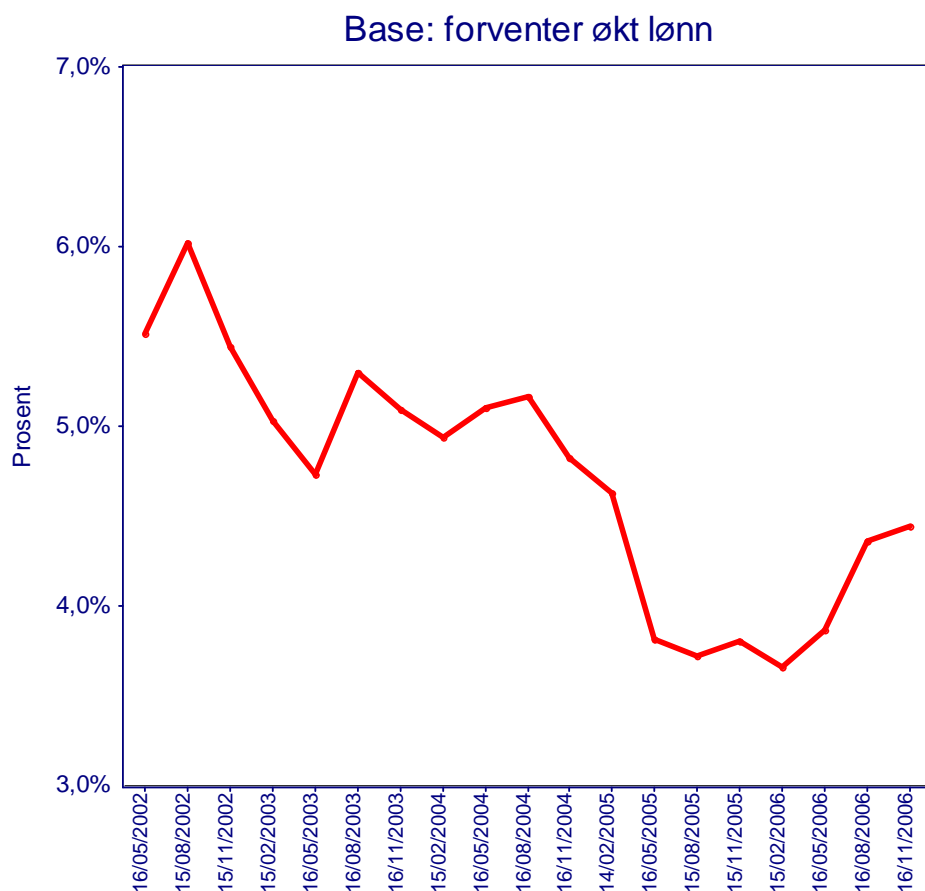
Gjennomsnittlig forventet årlig prisvekst om 2-3 år økte blant husholdningene med 0,3 prosentpoeng fra 3,9 prosent i forrige kvartal til 4,2 prosent.

27. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

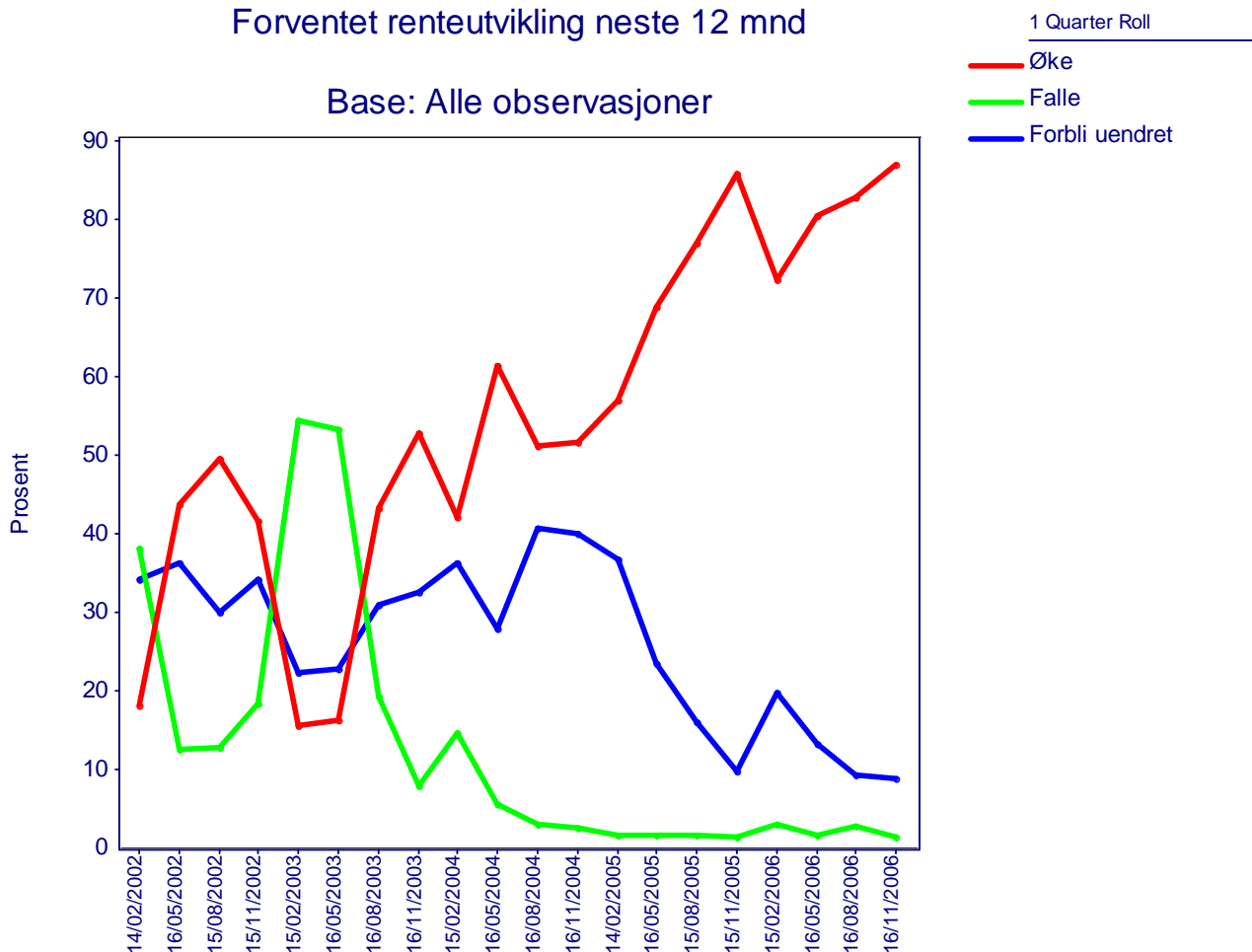
Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Totalt	Gjennomsnittlig verdi ¹	4,4	4,4
	Utvalg	762	729

Den gjennomsnittlige forventede lønnsøkning neste 12 måneder var blant husholdningene uendret fra forrige kvartal på 4,4 prosent.

¹ Grensen for ekstremverdier ble endret 2. kvartal 2005 i forhold til tidligere målinger. Dette har påvirket resultatet noe, og kan dermed betraktes som et brudd i statistikken.

28. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Forventet renteutvikling neste 12 mnd			
		3.kvartal 2006	4.kvartal 2006
Øke	Prosentandel	82,6	86,9
Falle	Prosentandel	2,9	1,6
Forbli uendret	Prosentandel	9,3	8,9
	Utvalg	1006	896

Andelen i husholdningene som forventer en økning i rentene gikk opp med 4,3 prosentpoeng i fjerde kvartal til 86,9 prosent. Samtidig gikk andelen som forventer at renten skal falle ned fra 2,9 til 1,6 prosent, mens andelen som forventer at renten skal forbli uendret gikk ned fra 9,3 til 8,9 prosent.